1855. N. 19.

# LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG 6 MAART.

BIJ DEZE COURANT WORDT EEN BIJVOEGSEL UITGEGEVEN.

**PETERSBURG**, 3 Maart.

Geheel de stad is in rouw gedompeld. Z. M. de Keizer is na eene korte ongesteldheid gisteren ontslapen. De oorzaak der ziekte lag in een aanval van griep. Toen hij daaraan leed, ontzag hij niet zijne gewone werkzaamheden te verrigten. Hij inspecteerde de dagelijks aankomende en vertrekkende troepen. Later sloeg de griep den doorluchtigen lijder op de long en zijn toestand werd plotseling gevaarlijk. Anderhalven dag voor zijnen dood was de Keizer van dat gevaar volkomen bewust. Hij stierf kalm en gelaten.

Donderdag voormiddag had de overledene Vorst verscheidene bijeenkomsten met hooge personaadjen, die hij achtereenvolgens bij zich had laten ontbieden. Voornamelijk onderhield hij zich geruimen tijd met graaf Orloff en graaf Adlerberg. Hij maakte verscheidene schikkingen en ging daarbij met eene bewonderenswaarde kalmte te werk.

Omgeven van al de te Petersburg aanwezige leden van het Keizerlijke geslacht, blies Keizer Nicolaas den laatsten adem uit.

Keizer Nikolaas, den 6 Julij 1796 geboren en 2 Maart 1855 overleden, is dus ruim 58 jaren oud. Hij laat na zijne Gemalin, oud 56 jaren, en de volgende kinderen: 1) Grootvorst Alexander Nikolaewitsch Cesarewitsch, geb. 29 April 1818, die zijn vader zal opvolgen onder de benaming van Alexander II. Hij is gehuwd den 28 April 1841 met eene Prinses van Hessen en heeft 5 kinderen, als 4 Grootvorsten waarvan de oudste en vermoedelijke troonsopvolger, Nikolaas, in 1843 is geboren en 1 Grootvorstin. 2) Grootvorstin Maria, geb. 18 Augustus 1819, thans weduwe van den Hertog van Leuchtenberg; 3) Grootvorstin Olga, gehuwd met den Kroonprins van Wurtemberg; 4) Grootvorst Konstantijn, geb. 21 September 1827, gehuwd met eene Prinses van Saksen; 5) Grootvorst Nikolaas, geb. 8 Augustus 1831, en 6) Grootvorst Michael, geb. 25 October 1832.

— Nikolaas I, Keizer aller Russen, was de derde zoon van Paul I, en van diens tweede Gemalin prinses van Wurtemberg. Toen zijne opvoeding geëindigd was, bezocht hij meerdere streken van Europa, en bevond zich in 1816 in Engeland, alwaar hij zich met de grootsche inrigtingen des lands bekend maakte, en zich door zijne milddadigheid onderscheidde. Op de krijgswetenschap en de vestingbouwkunst had hij zich in zijne jeugd met ijver toegelegd. In Berlijn leerde hij de oudste dochter van den Koning van Pruisen, Frederika Louise Charlotte Wilhelmine, geboren 13 Julij 1798, kennen. Wederkeerige genegenheid knoopte een huwelijksband, welke den wensch van Keizer Alexander was. Naar Petersburg teruggekeerd, deed de grootvorst Nikolaas eene reis door Rusland, om eene naauwkeurige kennis van den toestand en de inrigtingen der onderscheidene provinciën des Rijks te bekomen. In Julij 1817 werd zijn huwelijk met de Prinses van Pruisen gesloten. Sedert dien tijd bewoonde hij het prachtige paleis *Anitskoi* te Peterburg en genoot een stil huiselijk geluk. Van de staatsaangelegenheden verwijderd, beoefende hij de wetenschappen en de muziek; de krijgsdienst was zijn leven. De dood van Keizer Alexander, op den 1 December 1825, ontwikkelde een familie geheim nopens de troonsopvolging. Zijn oudste broeder Konstantijn, had vrijwillig afstand van den troon gedaan. Dit was ook geheim voor Nikolaas gebleven, die den 9 December de tijding van het overlijden van zijn broeder te Petersburg ontvangende, den eed van getrouwheid aan zijn broeder Konstantijn, die zich in Warschau bevond, aflegde, en ook dien eed afnam van de troepen. Konstantijn gaf zijn broeder Nikolaas berigt van zijn afstand van den troon en zond tevens den eed van getrouwheid. Den 25 December 1825 deed Nikolaas een manifest uitvaardigen, waarin hij verklaarde den troon te aanvaarden. Den 26 December weigerden eenige afdeelingen der garde Nikolaas als Keizer te erkennen, en kwamen in opstand. Nikolaas stelde zich aan het hoofd zijner getrouw geblevene garde, trok tegen de opstandelingen en gaf bij deze gelegenheid zoowel blijken van moed en tegenwoordigheid van geest, als van vastheid van karakter, zachtheid en grootmoedigheid. Hij herstelde de rust; den volgenden dag hield hij monstering over de troepen en bedankte hen voor de bewezene trouw. Gelijke oproerige bewegingen onder de troepen werden te Kiew gedempt. Men ontdekte tevens eene zamenzwering tegen de Keizerlijke familie; de schuldigen werden gevat en gestraft. Keizer Nikolaas ontdekte uit deze zamenzwering, dat er veel gebrekkigs in het bestuur des Rijks bestond en legde zich met ijver toe om verbeteringen zoo in het finantiewezen, als in de hofhouding en staatshuishouding in te voeren. Nikolaas heeft steeds getracht het goede daar te stellen en het kwade te keer te gaan.

**WEENEN**, 4 Maart.

De Keizer heeft gisteren Prins Gortschakoff bij zich ten gehoore ontvangen en hem zijn leedgevoel wegens het overlijden van Keizer Nicolaas van Rusland betoond. De Aartshertog Wilhelm vertrekt heden naar Petersburg, om des Keizers condoleantie derwaarts over te brengen. De heeren von Titoff en von Bruck zijn alhier aangekomen.

**LONDEN**, 3 Maart.

H. M. heeft bepaald, dat op 21 dezer een algemeene bededag zal worden gehouden, om den zegen des Hemels voor het leger en het spoedige herstel van en vrede af te smeeken.

— In het Lagerhuis heeft lord Palmerston de mededeeling gedaan, dat de Regering twee telegrafische dépêches, uit 's Gravenhage en Berlijn, heeft ontvangen, meldende dat de Keizer van Rusland gisteren morgen is overleden.

In het Hoogerhuis berigtte lord Clarendon, dat de dood des Czaars invloed zal kunnen uitoefenen op den gang der vredes-conferentiën te Weenen. Een onmiddelijk gevolg van deze mededeeling was, dat lord Lyndhurst zijne motie betrekkelijk tot de Pruisische politiek introk.

De belangrijkste besluiten door het Parlement gisteren avond genomen zijn: de goedkeuring van verschillende begrootingen voor het leger, en het verwerpen van de motie van den heer Roebuck, strekkende dat het op zijn voorstel benoemde comité tot onderzoek van de oorzaken van den rampspoedigen toestand des legers in de Krim, in het geheim zou werkzaam zijn. De bijeenkomsten der leden van die commissie zullen dus toegankelijk zijn voor de leden van het Parlement, doch het publiek en de drukpers zullen uitgesloten wezen.

— De *Press* verzekert, dat de Minister Clarendon naar Boulogne is vertrokken, om een onderhoud te hebben met Keizer Napoleon.

— Het staatsstuk, uitgegaan van het Petersburger Kabinet en aan de verschillende met Rusland bevriende Hoven gezonden, tot inlichting omtrent het gedrag van Sardinie, is, als een der beste voortbrengselen van den 84-jarigen Nesselrode niet geheel zonder goedkeuring alhier gelezen, ondanks de verhouding tegenover de Russische Regering.

— De mislukte aanval te Eupatoria, heeft het krijgsvuur in de gemoederen weder aangeblazen en strijden is thans op nieuw de leus.

— In de krijgshavens wordt met zooveel kracht gearbeid aan het gereedmaken der schepen die deel van de Oostzeevloot moeten uitmaken, dat het meerendeel derzelve binnen eenige dagen de dokken zal kunnen verlaten. Die schepen zullen gezamenlijk 2188 stukken geschut voeren, waarvan een aanmerkelijk aantal naar de uitvinding van den heer Lancaster vervaardigd zijn.

— Na gedaan onderzoek is gebleken, dat de in Engeland teruggekomen gewonden uit de Krim, geheel ongeschikt zijn geworden tot de dienst. De aard hunner verwondingen en de invloed der ontberingen is zoodanig geweest, dat herstel van gezondheid en krachten niet verwacht kan worden.

— De Engelsche fondsenmarkt verkeerde gisteren morgen in eene bijzondere agitatie ten gevolge van het telegrafische nieuws uit Berlijn, van de ernstige ziekte van Keizer Nicolaas. Het gevoelen, dat het afsterven van dien Vorst waarschijnlijk eene materiële verandering in de staatkundige aangelegenheden zal te weeg brengen, en de ophanden zijnde rescontre heeft eene prijsverbetering van ½ pCts. in de Consols te weeg gebragt. De omzet was zoowel à contant als op tijd zeer uitgebreid. De vreemde fondsen deelden in de gunstige stemming der Consols; allen, uitgezonderd Mexic., waren hooger te plaatsen.

— Uit Ceylon wordt van 1 Febr. gemeld, dat aldaar het berigt was ontvangen, dat de bevolking van Australie in opstand was geraakt en zich onafhankelijk had verklaard.

Den 30 November begonnen de onlusten te Ballaret, die den 2 December nog niet gedempt waren. Dezelve ontstonden dewijl de goudzoekers weigerden een toestemmings-bewijs tot het goudzoeken te koopen, krachtens een besluit op den 29 November genomen. Den volgenden dag begaf zich de politie naar de mijnen, om die personen te arresteren, die geen bewijs hadden genomen. De politie-beambten werden met steenen ontvangen. In het gevecht waren eenige menschen gekwetst De opstand werd daarop ernstiger. De kolonel Vailliant had 300 man infanterie en 50 marine soldaten met 4 kanonnen tegen de muiters afgezonden. Den 2 December waren de kommandant Nickle en de kolonel M' Cartney met 1000 man troepen naar Ballaret opgerukt.

De dagbladen stellen de zaak echter als minder gewigtig voor dan bovengemeld berigt.

**PARIJS**, 1 Maart.

Men verwacht elk oogenblik de tijding, dat de Keizer plotseling naar de Krim is op reis gegaan. Vele doorgaans goed onderrigte personen verzekeren, dat Napoleon na een kort uitstapje naar het kamp van Bologne, werwaarts hij vertrokken is, aan zijn groot plan gevolg zal geven. In verband met 's Keizers reis brengt men de vorming van eene derde divisie bij het Fransche leger in de Krim, bestaande uit de Keizerlijke garde onder kommando van generaal Régnault de Saint-Jean d'Angely. Napoleon zal zich alleen van zijn militair huis doen vergezellen. De heer Galy, intendant der Tuileriën, bijzonder toegevoegd aan de dienst der Keizerin, vertrekt naar Konstantinopel, om voor den Keizer departementen in gereedheid te brengen in een der zomerverblijven van den Sultan aan de Bosphorus. De Keizerin zal den togt naar het Oosten mede maken, reeds hebben de hofdames die haar zullen vergezellen, aanzegging gekregen zich gereed te maken tot het vertrek; zij moeten bij hare garde-robes balkleederen voegen.

— Uit een berigt van den *Moniteur* blijkt, dat de generaal Niel zich den 20 Februarij van Konstantinopel weder naar de Krim moet begeven hebben, in plaats van de terugreis naar Frankrijk te vervolgen.

— Men leest in het *Journal des Débats*: De conferentien tusschen den generaal baron von Wedell, graaf Hatzfeldt, beiden gezanten van den Koning van Pruisen, en den heer Drouyn de Lhuys, Minister van Buitenlandsche Zaken, zijn den 27sten ll. aangevangen, en men mag daarvan het gunstige resultaat verwachten dat het Hof van Berlijn en de Kabinetten van Parijs en Londen gelijkelijk wenschen. Ten einde dit resultaat te verzekeren heeft generaal v. Wedell het noodig geacht om in persoon de bevelen des Konings te gaan vragen. De generaal is daartoe Woensdag avond naar Berlijn vertrokken. Hij zal binnen zeer weinige dagen te Parijs terugkeeren.

— Het was in den nacht van den 15 op 16 Februarij, dat ons fraai fregat *Semillante*, met man en muis, in de golf van Bonifacio, is vergaan. Het fregat had 60 kanonnen, en, behalve het gewoon getal scheepslieden, 400 man infanterie aan boord. Onder bevel van kapitein Sugan, had het Toulon den 14 Februarij bij slecht weder verlaten; spoedig kwam er een storm op, die het schip in die gevaarlijke golf deed vervallen. Daar niemand van de 750 menschen is gered, weet men niets met zekerheid; doch waarschijnlijk is het schip des nachts tegen een blinde klip gestooten en op eens vergaan. Vele goederen zijn op de kust gevonden.

— De afkondiging van het leerstuk der *onbevlekte ontvangenis* heeft bij de R. K. bevolking in Frankrijk de begeerte tot het lezen van het N. T. zoodanig opgewekt, dat er in de maand Januarij dezes jaars voor 10- à 12,000 franken meer verkocht zijn dan gewoonlijk.

— Napels betoont zich, volgens de jongste berigten, tegen verwachting afkeerig van een verbond met de Westersche Mogendheden; even zoo verzetten zich Modena en Toskane volstandig tegen het aanknoopen van onderhandelingen over zulk een verbond.

— De Sardinische Kamer van Afgevaardigden heeft het wets-ontwerp, betreffende de kloosters, aangenomen met 116 tegen 36 stemmen. Ook de Senaat heeft met groote meerderheid van stemmen het met de Westersche Mogendheden geslotene tractaat goedgekeurd.

— In de zitting der Spaansche Cortes van den 23 Februarij heeft de heer Jean een amendement voorgesteld, inhoudende: „dat de Staat zich verbindt in geheel Spanje de Roomsch-Katholieke godsdienst, als de eenige godsdienst der Spanjaarden, te handhaven." Hoe weinig de Cortes ook gestemd zijn ter gunste der godsdienstige verdraagzaamheid, hebben zij zich echter niet vereenigd met dat amendement, maar het met 158 tegen 56 stemmen verworpen.

**BERLIJN**, 3 Maart.

Eene uit Petersburg ontvangen dépêche meldt, dat Keizer Alexander II de Ministers en hoogwaardigheids-bekleeders van het Keizerrijk ten gehoore heeft toegelaten. De Keizer heeft bij eene proclamatie, den volke zijne beklimming van den Keizerlijken Troon verkondigd.

— Hoewel al de bezwaren nog niet uit den weg zijn genomen, is toch het uitzigt op het sluiten van eene afzonderlijke overeenkomst van Pruisen met de Westersche Mogendheden verbeterd; derwijze, dat Pruisen aan de te Weenen te hervatten conferentien deel zal kunnen nemen. Oostenrijk heeft (aldus wordt de aangelegenheid alhier beschouwd) hoezeer ook genegen om van de bestaande verwikkelingen, in zijn bijzonder belang, partij te trekken, toch begrepen, dat eene bepaalde breuk met Pruisen behoorde te worden vermeden, ten einde, bij de bedoelde conferentie, niet geheel alleen en aan zich zelf overgelaten, tusschen Rusland en de Westersche Mogendheden te staan. — Houdt Oostenrijk zich in dit opzigt aan Pruisen, dan kan gene Staat ook op eene welgemeende ondersteuning van dien kant rekenen. In deze verwachting ziet Pruisen, altijd behoorlijk toegerust, met gelatenheid de toekomst te gemoet.

**BRUSSEL**, 2 Maart

Bij de opening van de Zitting der Kamer van gisteren, heeft het Ministerie gemeld dat het zijn ontslag aan den Koning had aangeboden.

De reden daarvan moet worden gezocht in sommige besluiten der Afgevaardigden, die dezer dagen, betreffende binnenlandsche aangelegenheden, zijn genomen.

**'S GRAVENHAGE**, 4 Maart.

Het galabal, 't welk eergisteren avond ten Hove zoude plaats hebben en waartoe ongeveer 800 personen waren uitgenoodigd, heeft geene voortgang gehad, ten gevolge van de hier officiëel ontvangen tijding van het overlijden van den Keizer van Rusland.

Het paleis van H. M. de Koningin-Weduwe is, ten gevolge van het overlijden van den Keizer van Rusland, gesloten. Ook het hôtel van Z. Exc. den heer Somonossoff, gezant van Z. M. den Keizer aller Russen bij het Nederlandsche Hof, is dien ten gevolge ook gesloten.

— Gisteren zijn brieven van rouwbeklag van de Koninklijke familie naar Petersburg afgezonden, en tevens van gelukwensching voor Z. M. den Keizer Alexander II.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Woensdag zijn ingekomen de navolgende stukken:

1°. een wets-ontwerp tot onteigening van perceelen voor het maken eener wisselplaats voor schepen in de Vecht, gemeente Utrecht;

2°. tien wets-ontwerpen tot naturalisatie van H. P. Klerck en negen anderen;

3°. eene additionele overeenkomst met het Koningrijk der Beide Siciliën op het in 1847 met dat Rijk gesloten handelstractaat.

Voorts is mededeeling gedaan van de benoeming door de afdeelingen van Commissien van Rapporteurs voor onderscheidene wets-ontwerpen.

De heer Elout van Soeterwoude heeft, na daartoe van de Vergadering het verlof te hebben bekomen, aan de Regering eenige vragen gerigt omtrent de houding van Nederland in den tegenwoordigen tijd jegens het buitenland.

Genoemde spreker heeft daarbij doen uitkomen, dat, welk ook het verschil van gevoelen mogt zijn, nopens de beste wijze ter bevordering onzer binnenlandsche belangen, allen daarin overeenkwamen, dat staatsbelang de handhaving vorderde van eene stipte en welgemeende onzijdigheid; — dat hij voor zich niet twijfelt, of deze onzijdigheid wordt door de oorlogvoerende Mogendheden geëerbiedigd, maar dat onjuiste geruchten, door sommige nieuwsbladen verbreid, welligt aanleiding zoude kunnen geven tot verkeerde oordeelvellingen, en hij gaarne op nieuw de verzekering wilde erlangen, dat de Regering vastelijk bij haar meermalen geopenbaard voornemen blijft om, overeenkomstig Nederlands pligt en belang die onzijdigheid te handhaven.

De Minister van Buitenlandsche Zaken, die vooraf door den spreker verwittigd was nopens de strekking der te doene vragen en uit dien hoofde ter vergadering is verschenen, is het met den spreker eens, dat er in den laatsten tijd in *buitenlandsche* couranten de meest dwaze en ongerijmde geruchten zijn verspreid, die grond noch aanleiding hoegenaamd hebben, en het zou hem leed doen, dat onze bedaarde landgenooten zich door dergelijk geschrijf tot ongerustheid lieten opwekken.

In antwoord op de gedane vraag geeft de Minister de verzekering dat de Regering des Konings *vastelijk is gebleven en blijft bij haar besluit om in den strijd tusschen de oorlogvoerende Mogendheden de gestrengste onzijdigheid te bewaren*, en hij vindt zich ook verpligt daarbij te voegen, dat van den aanvang af tot nu toe, geene enkele der oorlogvoerende Mogendheden eenige de minste impressie op de Nederlandsche Regering heeft uitgeoefend of pogen uit te oefenen om daarvan af te wijken, maar de regten van Nederland, als neutrale Staat, zijn en blijven geëerbiedigd, gelijk ook de Nederl. Regering dit niet anders van den kant der oorlogvoerende Mogendheden had verwacht.

In de zitting van gisteren is ingekomen eene Koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet tot regeling der wijze van beheer en verantwoording der koloniale geldmiddelen. Drukken en ronddeelen en verzending naar de Afdeelingen.

De Kamer heeft achtereenvolgens behandeld de conclusien der rapporten uitgebragt op de inlichtingen gegeven van Regeringswege op de adressen van: 1°. A. Ruijssenaers, betrekkelijk de onderzeesche telegraaph-onderneming; 2°. van L. van Vliet, wegens klagten over het Indisch bestuur, en 3°. van M. D. Teenstra aangaande de slavernij in West-Indie, welke allen zonder hoofdelijke stemming zijn goedgekeurd.

**ARNHEM**, 2 Maart.

Dezer dagen stond voor den krijgsraad alhier, teregt ter zake van desertie, zekere V., oud 42 jaren, geboren te Kampen. Deze persoon was namelijk in het jaar 1842, terwijl hij bij het korps lansiers te Roermond in garnizoen diende, uit vrees voor straf, daar de termijn van een ontvangen verlof was verstreken, over de grenzen naar Belgie gegaan, waar bij door de maréchaussée aangehouden, dienst nam bij het Fransche vreemden legioen in Algiers. Na in Algiers gedurende elf en een half jaar te hebben gediend en aldaar onderscheidene veldtogten te hebben bijgewoond, is hij van daar naar het Fransche leger in de Krim vertrokken, waarbij hij gedurende zes maanden heeft gediend. Nà den slag aàn de Alma en dien bij Inkermann te hebben bijgewoond, is hij onlangs na expiratie van dienst, op zijn verzoek, met paspoort ontslagen. In Frankrijk teruggekeerd, heeft hij zich terstond naar Breda begeven en zich aldaar als deserteur uit onze krijgsdienst aangegeven.

Blijkens zijn paspoort en certificaat van goed gedrag heeft hij zich steeds goed gedragen gedurende zijne militaire dienst. Uit hoofde van de verschillende verzachtende omstandigheden welke er voor genoemden deserteur bestaan, heeft de krijgsraad hem dan ook de minste straf, ééne maand detentie opgelegd, wordende hij na expiratie dier straf bij het leger ingediend voor den tijd, welken hij nog tijdens zijne desertie te dienen had.

— Het water op den Rhijn te Keulen, is in de laatste 24 uren weder gewassen 1 voet 9 duim. De wind bleef aanhouden. De IJssel te Wijhe stond gisteren 4.91 onder n. p. met 16 d. was; te Katerveer 3,47 onder n. p. met 16 d. was en te Kampen 2.44 onder n. p., gevallen 1 duim. Heden morgen 8 uur was alhier het water in de laatste 24 uren water gewassen 45 d. en tot heden middag 3 uur, dus in de laatste 7 uren gewassen 25 d.

Men schrijft uit Dusseldorf, onder dagteekening van gisteren, dat het ijs de 28sten des avonds boven die stad in beweging is gekomen. Het water wies zeer hard en spoedig dreef de ontzaggelijke ijsmassa voorbij; de muren en gebouwen, waartegen het ijs aan dreef, schudden en zelfs werden door den hevigen aandrang twee kranen op de haven medegesleept. Het water wies voortdurend en overstroomde de benedenstraten der stad. Ten einde de communicatie zoo veel mogelijk te onderhouden bouwde men gisteren noodbruggen.

Uit Uerdingen meldt men van eergisteren middag dat de oogenblikkelijke toestand van den Rhijn het ergste doet vreezen.

Een brief uit Ruhrort van eergisteren middag meldt het volgende: „Hier verkeert alles in groote onrust, wijl de ijsgang voortdurend gevaarlijker wordt. Velen hebben hunne woningen met have en vee verlaten, daar men ernstig beducht voor eene dijkbreuk is. Als bewijs, hoe dreigend de staat van het water is, diene, dat bij eene geringe beweging in het ijs van den mond der Ruhr een bazalt-muur van 2 voet dikte geheel werd weggerukt. Het ijs is reeds herhaalde malen in beweging geweest, doch zit op dit oogenblik (12 uur 's middags) weder als eene rots vast. Alle voorzorgen worden tegen het nakende gevaar genomen. Aan de torens worden maatregelen genomen om met vlaggen en lantaarns te kunnen seinen; op vele plaatsen zijn schuiten met schippers gestationeerd, om in geval van nood hulp te kunnen verleenen; kortom, men vreest bij eenen bijna ongehoord hoogen ijsstand groote ongelukken.

**FRANEKER**, 1 Maart.

De Afd. Franeker der Nederl. Vereeniging tot Afschaffing van den sterken drank, hield gisteren avond hare openbare vergadering. Niettegenstaande het ongunstige weder waren er nogtans van Kimswerd, Arum en Dongjum, belangstellenden overgekomen. Een dertigtal vrouwen woonde deze vergadering bij, en het ruime locaal was bijna te klein, om de toegevloeide menigte te bevatten. De WelEerw. heer H. C. Voorhoeve, predikant te Harlingen, als redenaar opgetreden, schetste in fiksche trekken den strijd tegen den sterken drank en de slavernij, en wees op de overeenkomst en het verschil, welke er tusschen beiden bestaat. Eenige bijdragen verhoogden het genot van dien avond; terwijl als vrucht dier bijeenkomst is te noemen, dat zeven nieuwe leden werden aangewonnen.

**LEEUWARDEN**, 5 Maart.

Gisteren avond omstreeks 6 uur is alhier een schoorsteenbrand ontstaan ten huize van den grutter H. Blok Wijbrandi, op het Vliet, tengevolge, naar wij vernemen, van het te warm stooken. Vier spuiten waren zeer spoedig op de plaats aanwezig, waarvan één uit voorzorg reeds begonnen was te werken. Door behulp van den heer A. Martini, die mede weldra tegenwoordig was en met beradenheid den schoorsteen van boven en beneden met dekens en zakken digtstopte, was men evenwel den brand binnen weinig tijds meester.

— Als een nieuw voorbeeld, hoe de sterke drank maar al te dikwerf tot heillooze voorvallen aanleiding geeft, diene, dat heden door het Prov. Geregtshof van Friesland 3 jongelingen uit Dragten ieder tot 5 jaren tuchthuisstraf zijn veroordeeld geworden wegens berooving van hunnen makker, bij nacht, op den openbaren weg, nadat zij eerst te zamen nog eene groote hoeveelheid jenever hadden gebruikt. — Zonder dat zouden zij welligt nimmer tot eene euveldaad zijn vervallen, die hun thans voor geheel hun leven heeft geschandvlekt.

— De voorstelling van *Der Barbier von Sevilla*, op eergisteren avond heeft over het geheel goed voldaan. Mej. Adolf *(Rosina)*, en de heeren Rethwisch *(Basilio)*, Stork *(Bartollo)* en Collin *(Figaro)* droegen overigens hunne partijen, regt verdienstelijk voor en ontvingen dan ook meermalen de hulde des publieks. De heer Pikaneser speelde voor het eerst den *Almaviva*, en dit, gevoegd bij eene verkoudheid, waardoor hij blijkbaar was aangedaan, zal de oorzaak zijn geweest, dat hij niet zoo goed was als wel bij vorige gelegenheden. — Het nastukje, *Ein Weisser Othello*, werd zeer lief afgespeeld. Bij de nog volgende voorstellingen zorge de directie er echter voor, dat het publiek niet weder zoo laat den schouwburg beheeft te verlaten.

— Onder de meest verdienstelijke leden van het Hoogduitsch opera-gezelschap bekleedt voorzeker de heer Rethwisch eene eerste plaats. Even als overal elders, waar hij vroeger optrad, heeft hij zich dan ook te dezer stede bereids in een tal van vereerders te verheugen, voor wie zijne verschijning ten tooneele steeds een bijzonder genoegen oplevert. De gelegenheid, om dien bekwamen tooneelspeler eens een regt duidelijk blijk te geven, hoe men zijne verdiensten weet op prijs te stellen, biedt zich intusschen aan op morgen (Dingsdag) avond, als wanneer de voorstelling ten zijnen benifice zal plaats hebben. Wat de op te voeren stukken betreft zijn die van eenen aard, om des benificants komisch-talent geheel te doen uitkomen, zoodat ook zonder het gestige *impromptu*, waarbij de heer Rethwisch Zaturdag avond jl. het publiek tot het bijwonen dezer voorstelling uitnoodigde, daaraan ongetwijfeld een druk bezoek zal te beurt vallen.

— Aan de Provinciale Griffie alhier liggen, ter lezing, de voorwaarden eener te Delft te houden aanbesteding van de levering van brandblusch-gereedschappen, ten dienste der overzeesche bezittingen.

— De Raad der gemeente Bolsward, heeft bij zijn besluit van den 2 Maart jl., no. 1, tot secretaris der gemeente benoemd den heer S. Westerbaan Fennema.

— In den avond van den 25 Februarij jl. is, tijdens de afwezigheid der bewoners, door middel van een valschen sleutel een inwendige braak, ten huize van Koene Wijngaarden, te Dokkum, een belangrijke diefstal gepleegd. De ontvreemde voorwerpen zijn de volgende: 1 streng gitten in goud, 1 dito bloedkoralen, met gouden oogjes, 5 gouden vrouwen vingerringen, 1 pr. dito handslotjes (ouderwetsch) met 4 strengen bruine koralen, 1 pr. dito handslotjes met 4 dito strengen, 1 dito broche en 1 dito boot, 1 mah.-houten lepelkistje (gevoerd met rood fluweel), waarin 8 zilveren lepeltjes en 1 dito pijpuithaalder, 1 dito pijpendop, 1 dito festonneer-priem, 1 dito breidhaakje, 1 dito brashaak, met 2 dito kettingen, waaraan de schaar ontbreekt, de haak gemerkt J. B., 1 dito knipje, met koralen beursje, het knipje gemerkt J. B., 1 dito vork, gemerkt D. R. Wijngaarden, geb. 1 Februarij 1823 (achter op de steel), 3 of 4 linnen bedlakens, gemerkt J. K., 1 of 3 dito mans hemden, gemerkt K. P., 1 grof linnen geldzak, waarin naar gissing omtrent *f* 70 aan rijksdaalders en guldens, 1 dito geldzakje, waarin 10 oude drieguldens, 1 linnen geldzakje, waarin 10 rijksdaalders en 1 gulden, 1 rond blaauw kartonnen doosje, waarop geschreven stond: *Koopmansche Wijngaarden*, en waarin, naar gissing, omstreeks *f* 30 aan vijftig-, vijf en twintig- en tiencent-stukken.

— De Diaconie der Hervormde Gemeente van Parraga, heeft mede besloten geene bedeeling uit te reiken aan diegenen welke sterken drank gebruiken.

— Onlangs heeft het tijdschrift *Onze Tijd*, uitgegeven bij Gebr. Diederichs te Amsterdam, eene opgave gedaan van de groote sommen, welke de 95 concerten, door Jenny Lind in N. Amerika gegeven, opbragten. De concerten voor rekening van den ondernemer, den heer P. T. Barnum gegeven, bragten op 712,161.34 doll.; daarvan heeft Jenny Lind volgens contract bekomen 176,675.09 dollars, zoodat voor den ondernemer overbleef 535,486.25 dollars. Behalve dien heeft zij nog vele concerten voor de armen in New-York gegeven. Zoo bekwamen de armen van de 2 eerste concerten, door haar gegeven, 10,000 dollars, dat is *f* 25,000. In Amsterdam zal Jenny Lind geven 4 concerten, en een 5de voor de armen. Het eerste concert, aldaar gegeven heeft opgebragt ongeveer *f* 6,000.

Met groote belangstelling zal het Friesche publiek voorzeker vernemen, dat ook van hier pogingen worden aangewend, om de beroemde zangeres te bewegen, een of meer concerten binnen deze stad te geven.

— Wij vernemen, dat Tollens *Winter-avondliedje*, in ons vorig nommer vermeld, door den weldadigen zin onzer landgenooten zóó grooten bijval vindt, dat daarvan reeds de 4de druk is verschenen, die te Leeuwarden, *ten behoeve der armen van die stad*, à 25 Cent is verkrijgbaar gesteld alleen bij den boekhandelaar W. Eekhoff. Het gedicht is in deze Provincie verder verkrijgbaar gesteld bij A. Schaafsma, te Dokkum; J. Kamminga Kijlstra, te Dragten; F. Hessel, te Heerenveen en bij van Druten & Bleeker, te Sneek, almede ten behoeve der armen van *die* respective gemeenten.

— Z. M. heeft benoemd bij het wapen der infanterie, tot generaal-majoor, kommandant van de 3de brigade infanterie, tevens belast met de functien van provincialen kommandant van Friesland, Groningen en Drenthe, den kolonel M. baron van Geen, Zijner Majesteits adjudant in buitengewone dienst, kommandant van het regement grenadiers en jagers.

— Naar wij vernemen, is het Departement van Oorlog door den Koning gemagtigd geworden, om de miliciens der ligting van 1854, die bij de verschillende korpsen van het leger in *reserve* zijn gesteld, tegen den 3 *April aanstaande* in werkelijke dienst op te roepen, ten einde gekleed en in den wapenhandel geoefend te worden, en wel die, welke tot het wapen der kavallerie en de regementen veld- en rijdende artillerie behooren, in het algemeen, voor den tijd van *één jaar*, en die, welke bij het wapen der infanterie, de drie regementen vesting-artillerie, het korps pontonniers en het bataillon mineurs en sappeurs zijn ingedeeld, voor den tijd van *zes maanden*.

— De inspecteur van de geneeskundige dienst der landmagt, heeft alle geneesen heelkundigen verwittigd, die genegen zijn om zich als officier van gezondheid der 2de klasse voor de geneeskundige dienst ter kuste van Guinea te verbinden, dat zij zich, bij verzoekschrift, op zegel geschreven en portvrij in te zenden, en na daarop bekomen antwoord, in persoon, bij hem inspecteur, aan zijn bureau te 's Gravenhage, behooren aan te melden, met overlegging hunner bewijzen.

— Naar wij vernemen moet er sprake zijn om in de inrigting der militaire academie te Breda eene belangrijke wijziging te brengen. Er zou namelijk plan zijn om aan die academie alleen te doen plaats hebben de opleiding der jonge lieden, bestemd voor de artillerie en genie; voor de overige wapenen zouden de officieren bij de corpsen zelven worden gevormd, terwijl voor de zeedienst, even als daarmede reeds een begin is gemaakt, de jonge lieden aan boord der schepen zouden worden geplaatst. In hoeverre dit plan uitvoering zal erlangen, zal de toekomst leeren. Zeker schijnt het althans, dat eene andere inrigting der Breda'sche academie overwogen wordt.

— In Junij 1853 is in het Vaderland eene vereeniging die eenige jaren gesluimerd had, op nieuw in het leven getreden, onder den naam van: *Nederlandsche Maatsschappij ter bevordering van de afschaffing der slavernij.*" Haar doel is volledige afschaffing der slavernij in de Nederlandsche koloniën, en tevens om slaven te brengen tot de kennis van het Evangelie. Zij wil daarin niet met onbesuisde drift te werk gaan, maar verlangt, dat de vrijlating met bedachtzaamheid geschiede, en met Christelijke opleiding gepaard ga. Zij meent te regt, dat bij de afschaffing der slavernij het punt der schadevergoeding in het oog behoort gehouden te worden. De contributiën en giften die zij ontvangt worden aangewend tot vrijkooping van slaven. Wil iemand den toestand der slavernij in Suriname nader leeren kennen, hij leze het onlangs verschenen werk van dr. W. R. van Hoëvell, „slaven en vrijen onder de Nederlandsche wet", twee deelen met platen, dat gewigtige bijzonderheden in boeijenden vorm mededeelt, en make kennis met het keurig opstel van prof. Veth, naar aanleiding van het werk des heeren van Hoëvell, voorkomende in het Febr. no. van de Gids 1855. *(Zie verder Advertentie.)*

— Als eene zeldzaamheid wordt uit Schijndel gemeld dat aldaar den 26 Februarij ll. is overleden Adriaan van den Bergh, in den ouderdom van 87 jaren, nalatende 10 kinderen uit één huwelijk, van welke de jongste 40 jaren oud is, en 47 kleinkinderen, die uit 6 huwelijken zijn voortgesproten. De overledene was oom of oudoom van 214 nog levende neven en nichten.

Leijden, 3 Maart. Gisteren is door den Algemeene Kerkeraad der Nederduitsche Hervormde Gemeente alhier het navolgende drietal gefomeerd, ter vervulling der vacante predikantsplaats: DD. van Loon, te Zwolle; Brouwer, te Oudkerk en de Keyzer, te Arnhem.

Schiedam, 28 Februarij. De groote Kerkeraad der Evangelisch Luthersche Gemeente alhier heeft ter voorziening van de vacature, uit eene nominatie, bestaande uit DD. H. A. Benit, te Kampen; R. Reudler, te Veendam en Wildervank; J. A. Engel, te Culenburg; P. A. Roll, te Edam; J. H. Bange, te Sappemeer, gisteren met eenparige stemmen tot leeraar beroepen de wel-eerw. heer H. A. Benit.

— Ds. H. J. Bruins, predikant te Leusden bij Amersfoort heeft het beroep naar Beetgum aangenomen. Opmerkelijk is het, dat deze gemeente in den tijd van tien jaren nu reeds 5 malen vacant is geweest.

# HOOGDUITSCHE OPERA TE LEEUWARDEN,

*Benefiet-voorstelling van* ERNST RETHWISCH,

op HEDEN **DINGSDAG den 6 Maart**, NO. 11 IN HET ABONNEMENT:

## DER TALISMAN,

Groote Komieke Vaudeville (posse) in 3 Bedrijven van I. HEIJMANN. De Muzijk bijeengebragt door L. GUNTHER. (Nooit alhier vertoond.)

Gevolgd (op van vele kanten gedaan vererend verzoek) door:

## DER KAPELLMEISTER VON VENEDIG,

Komieke Operette in 1 bedrijf, van L. SCHNEIDER. — ***Aanvang 7 ure.***

Tot het bijwonen van bovengenoemde voorstelling neemt de ondergeteekende de vrijheid het geëerde publiek beleefdelijk uit te noodigen.

ERNST RETHWISCH.

---

# FRIESCHE MAATSCHAPPIJ

VAN

## LANDBOUW en VEETEELT,

### 14de Afdeeling.

Aan alle Landbouwers, Grondbezitters en Belangstellenden in den Landbouw, in het kanton *Hindeloopen*, wordt bekend gemaakt, dat opgerigt is de **14de Afdeeling der Friesche Maatschappij van Landbouw en Veeteelt**, en dat een ieder, die daarvan alsnog Lid mogt wenschen te worden, zich van af heden tot en met den 1 April e. k. zal kunnen aangeven bij het Bestuur der Afdeeling.

Koudum, den 26 Februarij 1855.

*Het Bestuur der 14de Afd. van de F. M. van Landbouw en Veeteelt*,
K. TJEBBES, *Voorz.*
W. W. VISSER, *Secr. Penn.*

---

De Ondergeteekende, CORRESPONDENT van *„De Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van de afschaffing der Slavernij,"* voor de provincie *Friesland*, heeft het genoegen te berigten, dat hij zich gaarne met de ontvangst en het overmaken der jaarlijksche Contributie, bedragende de som van *f* 2.50, belasten wil, ook afzonderlijke giften, hoe gering ook, zijn zeer welkom.

Harlingen. H. C. VOORHOEVE.

---

Ondertrouwd:
W. FELLINGA YPES.
M. FEENSTRA.
Leeuwarden, 28 Februarij 1855.

---

*** Getrouwd:
H. WIGERSMA Sz., en
B. STöCKER.
Leeuwarden, 28 Februarij 1855.

---

*** Heden beviel van een' welgeschapen ZOON L. BOUMA, geliefde Echtgenoote van

Sneek, 28 Februarij 1855. N. J. WOUDA.

---

BOLSWARD, 28 Februarij 1855. Heden beviel van een ZOON M. BROUWER geliefde Echtgenoot van A. WESTERBAAN, Cz.

---

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON. J. PIETERSEN, geliefde Echtgenoot van J. C. MAURRER Wz., *Loodgieter en Leidekker.*

Leeuwarden, 2 Maart 1855.

---

*** Werd ons onderhart heden met droefheid vervuld door het afsterven van ons geliefd Kind AURELIA, in den aanvalligen leeftijd van ruim 15 maanden, nog aan den avond van dien dag mogten wij ons over de geboorte van eene DOCHTER verblijden.

JOH. FEENSTRA.
Sneek, 2 Maart 1855. A. M. FEENSTRA — BISSELADA.

---

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eenen welgeschapenen ZOON, TITIA PIJTTERSEN, geliefde Echtgenoote van

Sneek, 5 Maart 1855. H. VAN STEENWIJK.

---

*** Het heeft God in Zijne ondoorgrondelijke wijsheid behaagd, heden morgen tot mijne bittere droefheid op het onverwachtst, na eene hevige ziekte van slechts weinige dagen, van mijne zijde weg te nemen mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, FOPPE GERRITS KLIJNSTRA, in den ouderdom van 32 jaren en 8 maanden, waarvan ik bijna 8 jaren met hem in eenen gelukkigen echt mogt leven, mij nalatende 3 Kindertjes, te jong om hun verlies te gevoelen.

De Norg onder Molkwerum, den 19 Februarij 1855.
MARGJEN FEITZES TROMP,
Wed. F. G. KLIJNSTRA.

*Familie en Vrienden gelieven deze algemeene- tevens als bijzondere kennisgeving aan te nemen.*

---

*** Heden overleed onze geliefde Vader de Heer FOKKE WILHELMIJ, in leven Rentenier alhier, in den ouderdom van 82 jaren en bijna 2 maanden.

Bergum, den 22 Februarij 1855.
G. WILHELMIJ Fz.,
*Mede uit naam mijner Zuster en Behuwdbroeders.*

*Eenige kennisgeving.*

---

*** Op den 24 Februarij 1855 is te Leeuwarden in het 61ste jaar zijns levens overleden de Hoog Welgeboren Heer Jonkhr. TJALLING MINNE WATZE Baron VAN ASBECK ZU BERGEN UND MUNSTERHAUZEN, Ridder der Militaire Willems Orde 4de klasse, Oud Lid der Provinciale Staten, Kamerheer van Z. M. den Koning in buitengewone dienst, Lid van de Ridderschap en Militie-Commissaris over de Kantons 9—16 in Friesland.

---

LEEUWARDEN, 24 Februarij 1855. Heden overleed QUIRINA JACOBA, innig geliefd jongste Kind van Mr. B. W. VAN WELDEREN *Baron* RENGERS, en Vrouwe S. A. B. VAN WELDEREN *Baronnesse* RENGERS — BUMA.

*Eenige kennisgeving.*

---

*** Heden avond te 11 uur overleed tot onze bittere droefheid mijn geliefde Echtgenoot en ons aller zorgdragende Vader IJPE R. VAN DER MOLEN, in leven Lid van den Raad alhier, in den ouderdom van 65 jaren en 4 maanden.

Stavoren, den 25 Februarij 1855.
L. T. KOEHOORN,
Wed. IJ. R. V. D. MOLEN.
*Mede uit naam der Behuwdkinderen.*

---

BEETSTERZWAAG, den 25 Februarij 1855. Heden overleed, na eene ongesteldheid van drie weken, de Heer FEDDE TJEERDS POSTHUMUSZ, in leven Notaris alhier, in den hoogen ouderdom van 87 jaren en 4 maanden.

*Algemeene en bijzondere kennisgeving.*

---

DOCKUM, den 26 Februarij 1855. Heden morgen omstreeks 10½ uur ontsliep zacht en kalm, mijne waarde Grootmoeder Mejufvrouw TITTJE COLERUS, Weduwe den Oud-Burgemeester OEGE GOSLINGS, in den gezegenden ouderdom van 92 jaren, 6 maanden en 6 dagen.

O. GOSLINGS.

---

*** Heden avond 9 uur, overleed na eene ziekte van 15 weken, mijn Echtgenoot PIETER R. HIJLKEMA, voorzien van de H. Sacramenten der Stervenden, in den ouderdom van bijna 58 jaren, in leven landbouwer alhier

Warns, den 26 Februarij 1855.
ELISABETH D. V. D. PAL,
Wed. PIETER R. HIJLKEMA.

---

*** Heden trof mij en mijne Kinderen de gevoeligste slag mijns levens door het afsterven van mijne dierbare Echtgenoot en mijner Kinderen liefdevolle zorgdragende Moeder NIESKE RIENTZES WIERSMA, in den ouderdom van bijna 61 jaren, waarvan ik 41 met haar door eene gelukkige echtvereeniging verbonden was. Eene zware ziekte van slechts weinige dagen, maakte een einde aan hare door sukkeling ondermijnde levenskrachten. Met diepe weemoed en rouw staren wij haar na, wier gezelschap ons allen, en bijzonder mij, zoo dierbaar was in mijne klimmende levensjaren. Doch met een hoopvol oog op den Heer hopen wij Gode te zwijgen.

Scharnegoutum, den 26 Februarij 1855. RINTJE JETZES UILKEMA.

---

Heden avond om acht uur overleed onze beminde Oom SAKE RITSKES BERGSMA, in den ouderdom van 79 jaren en 9 maanden, in leven Rentenier te Suawoude. Eene ongesteldheid van slechts 3 dagen maakte een einde aan zijn leven.

Dankbaar voor zijn langdurig bezit wenschen wij te berusten in Gods wijzen wil, doch hopen dat hij in zalige gewesten is ingegaan.

Suawoude, 27 Februarij 1855.
S. O. HOEKSTRA.
T. IJ. BERGSMA.

*Algemeene kennisgeving.*

---

OUDKERK, den 28 Februarij 1855. Heden overleed onze hoog geachte Moeder HILTJE FOKKES FOKKEMA, Wed. K. S. MIEDEMA, in den gezegenden ouderdom van 85 jaren en 5 maanden.

S. K. MIEDEMA,
*mede uit aller naam.*

---

*** Heden nacht, circa 1½ uur, overleed tot diepe droefheid van mij, mijne vijf nog minderjarige Kinderen en een Zoon uit zijn vorig huwelijk, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, WILLEM PIETERS BROEKMAN, in den ouderdom van ruim 60 jaren, van welke hij ruim 40 jaren Hoofd-Onderwijzer alhier is geweest.

Leeuwarden, den 1 Maart 1855.
V. KEIL,
Wed. W. P. BROEKMAN.

---

*** Heden is ten huize harer Kinderen, na eene langdurige ongesteldheid, in de hope des beteren levens zacht en kalm ontslapen onze beminde Moeder MARCHJE SJERPS TROELSTRA, Weduwe JENTJE FEITZES TROMP, in den gezegenden ouderdom van 71 jaren en bijna 10 maanden.

Tjerkgaast, den 1 Maart 1855.
F. J. TROMP,
*uit aller naam.*

---

*** Heden overleed in den ouderdom van ruim 56 jaar GRIETJE ZIJLSTRA, welke gedurende ruim veertig jaar bij ons en onze Kinderen eerlijk en trouw tot aan haar overlijden ijverig werkzaam was en in onze achting en genegenheid deelde, zoodat haar sterven voor ons wezenlijk gemis, maar voor haar, bij haren Christelijken wandel, gewin zal zijn.

Dockum, 1 Maart 1855.
P. KUIPER SCHONEGEVEL, en
C. SCHONEGEVEL — FABER.

---

*** Heden overleed, na eene ongesteldheid van weinige dagen, in den gezegenden ouderdom van 95 jaren en 13 dagen, onze waarde Vader en Grootvader RINTJE SINES VISSER.

Workum, 2 Maart 1855.
J. R. VISSER,
*uit aller naam.*

*Kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.*

---

*** Heden overleed op de Zathe *Altana*, in den ouderdom van ruim 55 jaren, mijn geliefde Man en zijne Kinderen zorgdragende Vader, HESSEL DOUWES YNTEMA, vroeger Weduwnaar van WIEBREGJE SJOUKES RUSTICUS.

Makkum, 2 Maart 1855.
MAAIJKE YNTEMA, geb. HEMSTRA,
vroeger Wed. van P. BIJLSMA.
*Mede uit naam zijner Kinderen.*

*Familie en Vrienden gelieven deze algemeene als bijzondere kennisgeving aan te nemen.*

---

*** Heden nacht omstreeks 11 uur overleed na eene langdurige sukkeling, mijn geachte Vader JAN PIETERS KIESTRA, in leven Onderwijzer der Jeugd te Bajum, in den ouderdom van bijna 69 jaren. Zacht ontsliep hij in de vaste hoop eens beteren levens.

Ee, 2 Maart 1855.
J. J. KIESTRA,
*Heel- en Vroedm.*

*Familiebetrekkingen, Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene kennisgeving als bijzondere aan te nemen.*

---

*** Heden morgen omstreeks elf ure, overleed mijn geliefde Man en mijner zes Kinderen zorgdragende Vader JOHANNES HENDRIKS VAN AKKER, in leven Koopman, in den ouderdom van ruim 66 jaren. Eene ziekte van 14 dagen nam hem weg, nadat hij meer dan 30 jaren bij tijden veel aan pijnen geleden had. Allen, die hem in zijn regtschapen en beminnelijk karakter hebben gekend, zullen beseffen, hoe bitter onze droefheid is, maar wij wenschen te berusten in den altijd heiligen en wijzen wil des Hemelschen Vaders.

Bergum, den 4 Maart 1855.
De Weduwe J. H. VAN AKKER,
M. A. VONK.

---

*** Heden is zacht ontslapen mijn beminde Echtgenoot de Heer JAN BINNES BOLLEMAN, in leven Houtkooper, den ouderdom van bijna acht en zestig jaren bereikt hebbende.

Dragten, 4 Maart 1855.
A. J. BOLLEMAN, geb. BLOM,
*mede namens Kinders.*

---

## BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken stand te *Leeuwarden* zijn van den 27 Februarij tot en met den 5 Maart 1855 aangegeven: 21 Geboren, 15 Overleden. Gehuwd 2 paren.

---

Opgave van den prijs en der aanvoer van *BOTER*, den 2 Maart 1855, aan de Stadswaag te Leeuwarden.

PRIJS: *f* 48.50. AANVOER: 456 ¼ 158 ¼ 28 1/16 vaten.

---

225ste **STAATS-LOTERIJ.**

*Trekking der vijfde klasse.*

13de Trekk. No. 19905, een prijs van *f* 100,000. No. 18632, een prijs van *f* 10,000. No. 12034, een prijs van *f* 5000. No. 15428, een prijs van *f* 1500.

14de „ Nos. 19318, 15959, 804, 13075 en 10970, ieder een prijs van *f* 1000.

15de „ Nos. 4472 en 9972, ieder een prijs van *f* 1000.

16de „ No. 7859, een prijs van *f* 1000 en eene premie van *f* 30,000.

17de „ No. 15266, eene premie van *f* 5000.

---

# PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

***Amsterdam***, 3 Maart 1855.

**Nederland.**

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Werk. Schuld. | 2½ pCt. | 61¼ | 61¾ | 61 1/16 |
| Dito dito . . | 3 „ | 72⅛ | 73⅛ | 73⅛ |
| „ „ . . | 4 „ | 90½ | 91 | 91 |
| Amort.-Synd. . | 3½ „ | 89⅛ | 90 | |
| Handel-Maats. | 4½ „ | 125¼ | | |

**Rusland.**

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Ob. bij *H.* 1798/1816 | 5 pCt. | 99¾ | 100 | 100 |
| Dito dito 1828/1829 | 5 „ | 99¾ | 99⅛ | 99⅛ |
| Dito. . . . . . | 4½ „ | 86¾ | 87 | 87 |
| Dito bij dito. . | 4 „ | | | |
| Dito bij St. & Co. | 4 „ | 73½ | | |

**Portugal.**

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Te Londen. . . | 3 pCt. | 38¼ | 38½ | 38¾ |
| „ Uitg. | | | | |

**Spanje.**

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Obligatiën . . . | 1 pCt. | 18¾ | 18⅝ | 18 1/16 |
| „ . . . | 3 „ | 36⅛ | | |
| „ Binnenl. à 6/m. | 3 „ | 31⅛ | 31⅞ | 31⅞ |
| Coupons Bewijzen . . . | | 4 11/16 | 4⅝ | 4¾ |
| Amortisable Schuld . . | | | | |

**Oostenrijk.**

| | | | |
|---|---|---|---|
| Metaliek . . . | 5 pCt. | 63¼ | 64¼ |
| „ . . . | 2½ „ | 32¼ | 32¼ |
| „ Amst. | 5 „ | 74¾ | 75⅛ | 75⅛ |

**Polen.**

Certificaten . . 4 pCt.
Aand. met Loting fl. 500 *f* 139

De belangrijke rijzing, welke de meeste fondssoorten op de vreemde beursen hebben ondervonden, heeft ook hier op den stand onzer fondsenmarkt zeer gunstig gewerkt.

*Zondag* 4 Maart.

Integralen 61½, 9/16. Spaansche 1 pCts. 18 9/16, ½, ⅜. Binnenl. 3 pCts. 32, 31⅞, 32. Coupon bewijzen 4 11/16. Portug. 3 pCts. 38½, ⅜. Metaliek 5 pCts. 64, 63¾, ⅞, 64, ⅛, 3/16, ¼, ⅛. Dito Nieuwe 75, ¼, 75, ⅛. Dito Nation. 67, ⅛, 67. Dito 2½ pCts. 32½, ¾. Grenada Onbep. 14⅛, 15.

In Oostenrijksche en Spaansche Binnenl. 3 pCts., was heden de omzet, tot iets verbeterde prijzen, zeer geanimeerd.

---

# VERKOOPING VAN EENE UITMUNTENDE BAKKERIJ.

De Notaris A. A. LAND, te Franeker, zal, op Maandag den 12 Maart 1855, 's avonds ten 7½ ure, ten huize van den Logementhouder Oosterbaan, provisioneel en 14 dagen daarna, bij den Societeithouder de Jager aldaar, finaal, verkoopen:

Eene sterke, goed ingerigte WOONHUIZING, met welbeklante en ter nering staande BAKKERIJ, in de Kerkstraat te Franeker, 2de O, nos. 65 en 66, waarin een ruimen Winkel, Voor-, Achter- en Pakkamer, Bakkerij met een nieuwen Oven, Mothok, **Tuin, Bleek, Plaats, Put, 2 Regenwaterbakken** enz. enz.; den 12 Mei 1855 te aanvaarden, en intusschen **uit de hand TE KOOP.**

# BAKKERIJ EN ROGMOLEN.

De Notarissen J. G. VAN BLOM, te Dragten en A. ANDREÆ, te Beetsterzwaag, zullen, op Zaturdag den 10 Maart 1855, des avonds ten 5 ure, bij Pieter H. Kamminga te Duurswoude, finaal verkoopen:

1. Een' WINDKORENMOLEN, met daarbij staande HUIZINGE en BAKKERIJ, met SCHUUR, PAKHUIS, **Hieminge, Hovinge** en aanbehooren, te Duurswoude, te zamen groot 33 roede 62 el; waarop geboden is *f* 2305.
2. Eene kamp LAND aldaar, groot 81 roede; staande op *f* 1275.
3. 7 bunder 58 roede 8 el WEIDFENNE en HEIDVELD aldaar; waarop in 3 perceelen is geboden *f* 1450.

Zullende de Notaris ANDREÆ dan nog finaal verkoopen:

Eene HUIZINGE met **Hovinge, Boomen** en **Plantagie,** te Duurswoude, sectie A, no. 306, behoorende aan de Wed. en Erven Hendrik E. Zijlstra; waarop geboden is *f* 650.

# EENE GRUTTERIJ C. A. TE SNEEK.

De Notaris JORRITSMA zal publiek veilen:

Eene voortreffelijke HEEREN- en KOOPMANS-HUIZINGE, met eene in volle werking zijnde GRUTTERIJ, STALLING, PAKHUIS en groot **Erf,** staande vóór aan het Klein Zand te Sneek, en uitkomende aan den Oosterdijk aldaar, in 4 perceelen met regt van zamenvoeging.

Alles in huur bij den Heer W. Feenstra en 12 Mei 1855 vrij te aanvaarden.

Wie gading maakt kome Woensdag 14 Maart a. s., 's avonds 7 uur, ter provisionele toewijzing bij den Kastelein G. de Ruiter, te Sneek.

**HOUTVEILING** TE *LEEUWARDEN.* — De Notaris P. BOLTJES, te Grouw, zal, ten verzoeke van den Heer J. G. DE JONG, Houtkooper aldaar, op Vrijdag den 16 Maart 1855, des voordemiddags ten 11 ure, ten huize van F. Boermans, Kastelein te Leeuwarden, bij boelgoed tegen gereede betaling verkoopen: Eene groote partij VUREN PLANKEN, van differente lengte en zwaarte, uit Frederikstadsche Balken gezaagd, benevens ACHTERPLANKEN en SCHALEN, en eene mooije partij OUDZOENSCHE JUFFERS, lang 57 palmen; kunnende de Gegadigden zich verzekerd houden dat alles van eene uitmuntende qualiteit is.

# Boelgoed te Woudsend.

De Deurwaarder C. J. V. D. MEULEN, te Sneek, gedenkt op Donderdag den 8 Maart e. k., 's morgens te 9 ure, ten huize van Uilke S. Nauta, Koopman te Woudsend, publiek tegen gereede betaling te verkoopen: MEUBELEN en HUISGERADEN, Koper-, Tin-, Blik-, Glas- en Aardewerk; voorts WINKEL-GEREEDSCHAPPEN, waaronder: een Toonbank, Stellingen, Vaten, Bussen, Trommels, Schalen en Gewigten enz.; KRUIDENIERS- en GRUTTERSWAREN, 8 ankers Azijn, eene partij Aardappelen, Rapen en Wortelen, en eindelijk eene beste groote ZEILBOOT, lang 5 el 964 streep (21 voet) met een Zeil en drie Fokken.

**DE WATERMOLEN** **UIT DE HAND TE KOOP,** en te bevragen bij PIETER UILTJES WIERSMA, Timmerman te Oudega in Wijmbritseradeel, kan door tusschenkomende omstandigheden nog **geen voortgang hebben.**

# Uit de hand te koop:

Een overdekt JAGTSCHIP, metende 5 ton, met Zeil en Treil. Te bevragen bij T. T. JONGBLOED, Smid op den Oosterdijk te Sneek.

H. BROUWER & ZOON vaceren tot betaling van 3 percents COUPONS Nat. Schuld, versch. 1 Maart 1855, Kantore Wed. H. F. Tjeenk c. s., te Amsterdam.

A. GRATAMA vaceert tot het betalen der COUPONS van Certificaten 3 % Nationale Schuld, administratie Ketwich & Voombergh & de Wed. W. Borski, te Amsterdam, verschenen primo dezer.

Leeuwarden, 6 Maart 1855.

R. & A. BLOEMBERGEN, Directeuren van het **Administratie-Kantoor** van Nationale Fondsen, opgerigt door THIJS FEENSTRA, gevestigd te Leeuwarden, vaceren tot betaling van de COUPONS 3 % Nationale Schuld, verschenen 1 Maart 1855.

Nieuwe **ZEER NAAUWKEURIGE, GEVOELIGE** en **DEUGDZAME BALANSEN,** worden voortdurend vervaardigd, en tevens alle soorten van oude Balansen hersteld en veel verbeterd: *te Sneek, op den Oosterdijk* bij den Arrondissements IJker K. J. KROL.

Verders zijn alle soorten der door denzelven gemaakte koperen Balansen tevens te bekomen bij de Heeren: J. V. D. WIELEN, te *Leeuwarden;* J. JELLEMA Dz., te *Franeker*, en B. SIEVERS, te *Heerenveen.*

# DE TOEVLUGT,

## ADMINISTRATIE-KANTOOR,

gevestigd N. Z. Voorburgwal, bij de Lijnbaansteeg G, 194,

te **AMSTERDAM.**

# Inkassering van Pretentien.

Er bestaat, inzonderheid voor den Handel, geen gewigtiger, maar ook om zoo vele redenen meer naar hervorming en verbetering dringend onderwerp, dan de **INKASSERING VAN PRETENTIEN.** Duizenden schats worden thans in de Portefeuille van den Koopman gesmoord, alleen omdat hij voor de inning zijner Schuldvorderingen geene veilige toevlugt kent; hij is huiverig *„goed geld naar kwaad geld te werpen."* Met al deze grieven en bezwaren ten volle bekend, hebben wij getracht deze op te heffen in een Ontwerp, dat aan de eene zijde waarborgen geeft voor stipte uitvoering en aan de andere zijde beveiliging voor nuttelooze uitgaven. De daartoe strekkende Circulaires zijn op franco aanvragen, *gratis* verkrijgbaar aan het Bureau dezer Courant. De hoofdbepalingen komen hierop neder:

1º. Alle Inkasseringen door het geheele Rijk, Duitschland, Frankrijk en België, geschieden naar *vaste* Tarieven, geëvenredigd naar de Geldsommen.

2º. De Inkasseringen door Regtsmiddelen, n. l. dezulke waaraan eenige Regts- of Zaakkwestiën zijn verbonden, worden behandeld door Advocaten en Procureurs, en *tegen* een MINDER *Tarief dan de Inkasseringen* ZONDER *Regtsmiddelen.*

3º. Bij mislukte executie, om welke oorzaak ook, draagt het Bestuur zelve de *helft der gemaakte Geregtskosten*, en berekent hoegenaamd geen Honorarium.

**LET WEL!** Op deze wijze heeft het Bestuur zelf er het meeste belang bij, dat er Geregtskosten worden vermeden, en eenmaal aangewend, dat er met klem en nadruk worde gehandeld. Ons doel is duidelijk; wij beoogen hiermede in de toekomst een zeker maatschappelijk overwigt, de Kwade Betaler moet weten, dat het Bestuur der *Toevlugt* slechts twee wegen heeft: betalen of vervolging tot het uiterste; hij moet weten dat al zijne kunstgrepen niets baten en dat het Bestuur geld genoeg disponibel heeft, om deszelfs bedreiging klem bij te zetten.

Regtsgeleerde Adviezen en alle inlichtingen geven wij *Gratis.* Brieven *Franco: Aan het Administratie-Kantoor* DE TOEVLUGT *te Amsterdam.*

# MAGAZIJN VAN HOEDEN EN PETTEN ENZ.

De Ondergeteekende maakt aan zijne Stad- en Landgenooten bekend, dat hij zijn nieuw Magazijn in het Naauw alhier heeft geopend; dat bij hem te bekomen zijn de nieuwste modellen van alle soorten Brabantsche-, Lyonsche- en andere ZIJDEN HOEDEN en PETTEN. Hij beveelt zich in de gunst van het geëerd Publiek aan, belovende door eene prompte en civiele bediening, zich het vertrouwen van zijne begunstigers waardig te maken.

Leeuwarden, den 3 Maart 1855. H. WIGERSMA Sz.

De Apotheker J. C. H. VAN HARINXMA, op de Nieuweburen te Leeuwarden, debiteert steeds met succes:

# DAMES LEVERTRAAN,

fraai van kleur, liefelijk van smaak en krachtig in uitwerking, en die tevens alle de eigenschappen van de meest gezuiverde, en *scheikundig* onderzochte Levertraan in zich vereenigt, en ook de goedkeuring van HH. Doctoren wegdraagt, à *f* 1 de halve flesch. — Alsmede het

# AMMONIAKAAL VLUGSMEER,

zoo bij uitstek heilzaam in Rhumatiek, Jicht, Podagra, Kneuzingen, Verwrikkingen, en andere plaatselijke pijnen, à 75 Cents. — Voorts het uitmuntende

# Dr. ROCHE'S KINKHOESTMIDDEL,

tot uitwendig gebruik; ook in andere gebreken der Borst, bij oud en jong een inderdaad zeer heilzaam smeersel, à *f* 1, en de beroemde

# KINDER TANDKORALEN,

van Professor Hofmann, à 75 Cents het Snoer. — Ofschoon de uitwerking daarvan wel eens betwijfeld wordt, ja somtijds de lachspieren aandoet, zoo is het toch bewezen waar, dat zekere compositie eene allezins gunstige werking op de tandkas uitoefent; het tandvleesch zacht maakt en ontspant, en bijgevolg het uitkomen der Tanden gemakkelijk maakt, alwaarom ze nooit te vroeg kunnen worden omgehangen. — Ook debiteert hij thans de

# echte REVALENTA ARABICA,

om de eenvoudige reden, dat men dezelve bij herhaling, doch telkens te vergeefs bij hem kwam vragen. — Hij heeft derhalven niets onbeproefd gelaten noch gespaard om de **echte REVALENTA ARABICA** magtig te worden, en als zoodanig af te geven, en wel in blikken bussen van *een* en *twee* Gulden ieder; terwijl hij de daaraan eigene viese smaak, zonder nadeel voor het middel, zoo veel mogelijk heeft trachten te verwijderen. — De kwalen waarvoor hetzelve in het bijzonder dienstig is, zijn in de berigten vermeld, die dan ook *schriftelijk* door hem worden onderteekend; terwijl ook nog zijn naam in geel lak op de pakjes uitgedrukt, als waarborg strekt voor de echtheid van *deze Revalenta Arabica.*

# STOOMVAART

TUSSCHEN

## AMSTERDAM EN HARLINGEN,

in verband met de Diligencedienst op **LEEUWARDEN** en **GRONINGEN,**

STOOMBOOT HARLINGEN.

Hervatting der dienst op **Maandag 12 Maart 1855;** wanneer het ijs in de Zuiderzee zulks niet verhindert.

**VERTREK:**

Van HARLINGEN: *Maandags, Donderdags* en *Zaturdags*, des morg. te 8 uren.
„ LEEUWARDEN: *Maandags, Donderdags* en *Zaturdags*, des morg. te 5 uren.
„ GRONINGEN: *Zondags, Woensdags* en *Vrijdags*, des avonds te 11 uren.
„ AMSTERDAM: *Zondags, Woensdags* en *Vrijdags*, des morg. te 7 uren.

De eerste afrid der Diligence van *Groningen* naar *Harlingen* op **Zondag** den 11 Maart 1855, des avonds te 11 uren.

NB. Vrachtgoederen worden tot zeer billijke prijzen vervoerd.

☞ Kantoor te *AMSTERDAM in de Nieuwe Stads Herberg.*

# BOEKDRUKKERIJ.

Een vlug LETTERZETTER, ongehuwd en van de P. G., kan onmiddelijk geplaatst worden bij J. F. V. BEHRNS, Boekdrukker te Harlingen. Brieven *franco.*

Drie à vier KNECHTEN, het Timmeren en Metselen geheel of ten deele verstaande, kunnen dadelijk werk bekomen bij B. J. SITENGA te Wommels. Brieven *franco.*

Een of twee SCHEEPSTIMMERKNECHTEN, hun werk grondig verstaande, kunnen dadelijk vast werk bekomen bij D. J. DE BOER, Scheepsbouwmeester te Bolsward.

OP DEN **HOUTZAAGMOLEN** TE LEMMER, wordt gevraagd een MEESTERKNECHT, die van bekwaamheid en goed gedrag bewijzen kan geven. Adres bij JOH. BRANDSMA, te Lemmer.

Er wordt gevraagd een SMIDSKNECHT, zijn werk goed of uitmuntend verstaande; kan dadelijk of aanstaande Mei werk bekomen bij SAKE U. FABER, Mr. Smid te Witmarsum.

Een SMIDSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan dadelijk of op Mei e. k. werk bekomen bij A. VAN CAMPEN, te Bolsward.

Vier KLOKMAKERSKNECHTS, hun werk grondig verstaande, kunnen van stonden aan werk bekomen bij de Wed. H. VELTMAN & ZN. te Sneek.

Een VERWERSKNECHT kan van stonden aan werk bekomen bij J. PROOST Jz., te Oosterlittens. Brieven *franco.*

Een ongehuwde KORENMOLENAARSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan op den 12 Mei e. k. werk bekomen aan den Molen te Koudum. Brieven *franco.*

# TABAK.

Tegen Mei e. k. wordt gevraagd: een BEDIENDE welke eenige jaren in eene Tabaks- of Kruideniers-affaire is werkzaam geweest. Adres met franco brieven onder letter A, bij den *Boekdrukker* en *Boekverkooper* V. MEURSINGE, te Leeuwarden.

Een ongehuwd JONG MENSCH, van goede getuigschriften wegens onbesproken gedrag en eerlijkheid voorzien, wenscht in eenige betrekking of als **KNECHT** in eenen **Winkel,** onverschillig in welk vak, geplaatst, tegen matig loon. Adres *franco* onder lett. A, bij A. VAN ZUIJLEN, te *Leeuwarden.*

Tegen Mei e. k. of eerder wordt verlangd eene fatsoenlijke DIENSTMEID, die tevens eene kleine huishouding geheel kan waar nemen. — Brieven met getuigschrift van eerlijkheid en goed gedrag *franco*, onder letter B, bij den Boekhandelaar A. PLANTINUS, J.ZOON, te *Dragten.*

# *** DE HOLLANDSCHE SOCIETEIT VAN LEVENSVERZEKERINGEN,

***opgerigt in den jare 1807 te Amsterdam,***

gaat, blijkens de Tarieven, verkrijgbaar ten Kantore der Directie en bij H. H. Correspondenten, CONTRACTEN VAN LEVENSVERZEKERING van onderscheidan aard aan; — verzekert WEDUWEN- en WEEZEN-PENSIOENEN; — en geeft LIJFRENTE-BRIEVEN uit, zoowel dadelijk ingaande als uitgestelde.

De Directeur,
**P. LANGERHUIZEN,**
**Kantoor,** Reguliers Dwarsstraat bij het Koningsplein, X, no. 301.

Correspondenten in de provincie FRIESLAND:

| | | |
|---|---|---|
| Te LEEUWARDEN | de Heer | Mr. Æ. M. DE SWART. |
| „ FRANEKER | „ „ | Mr. A. TELTING. |
| „ HARLINGEN | „ „ | C. TEVES. |
| „ HEERENVEEN | „ „ | Mr. P. TEN BEHM WENTHOLT. |
| „ SNEEK | „ Heeren | BRUNINGS & TEN CATE. |

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.

# NOTIFICATIE.

De **Commissaris des Konings** in de provincie *Friesland*,

Gelet op de resolutie van heeren Gedeputeerde Staten der provincie van den 27 Februarij 1855, no. 14, alsmede op de bepalingen van art. 11 der wet van 6 Maart 1852 (Staatsblad no. 47);

Brengt, bij deze, ter kennisse van de belanghebbenden, dat:

*a.* de sluiting der visscherij in deze provincie is bepaald op den 15 Maart 1855 en hare weder opening op den 1 Mei daaraanvolgende, — terwijl

*b.* daarvan is uitgezonderd de paling-visscherij, door middel van aalfuiken, waarmede even als vroeger en op den ouden voet zal kunnen worden voortgegaan.

En zal deze, op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

Aldus gedaan binnen *Leeuwarden* den 3 Maart 1855.

*De Commissaris des Konings*,
VAN PANHUIJS.

---

De middelprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 2 Maart 1855 te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . . . . . . . . . . . *f* 14.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . „ 283.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . „ 283.00.

Leeuwarden,
den 3 Maart 1855.

*De Commissaris des Konings in de provincie Friesland*,
VAN PANHUIJS.

---

# PUBLICATIE.

De **Gedeputeerde Staten** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 26 Februarij jl., ter kennis der ingezetenen:

1. dat, wederom, van den 24 Februarij tot en met den 2 Maart jl., 21 runderen in de Provincie aan de besmettelijke longziekte zijn gestorven, als in de gemeenten: Bolsward 2, Haskerland 1, Hennaarderadeel 1, Hindeloopen 4, Leeuwarderadeel 1, Menaldumadeel 1, Opsterland 2, Tietjerksteradeel 2, Utingeradeel 1, Workum 1 en Wijmbritseradeel 5, — en 33 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, zijn afgemaakt, als in de gemeenten: Baarderadeel 1, Barradeel 1, Bolsward 1, Doniawerstal 1, Franekeradeel 1, Leeuwarden 1, Leeuwarderadeel 5, Menaldumadeel 2, Rauwerderhem 1, Sneek 2, Utingeradeel 5, Wonseradeel 2, Wijmbritseradeel 9 en IJlst 1, — bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 Januarij dezer jaars 429;
2. dat, gedurende hetzelfde tijdvak, de longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: Oene Egges Hogenburg, te Jorwerd; Daniel Jans la Fleur, te Tzummarum; Durkje Durks de Jong, te Dijken; Jacob Abes de Vries, te Leeuwarden; Lieuwe Annes Cnossen, te Hommerts; de Weduwe Johannes Linzes Fortuin, te Oosthem en Johannes Pieters Bleeker, te Tirns, — en gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders Sjoerd Lolles de Boer, te Workum en IJsbrand Foppes Liezenga, te Giekerk.

Leeuwarden,
den 5 Maart 1855.

*De Gedeputeerde Staten voornoemd*,
VAN PANHUIJS, *Voorzitter.*
A. VAN DER LAAN, *Griffier.*

---

**Commissarissen uit Gedeputeerde Staten** van *Friesland*, verwittigen de belanghebbenden, dat de voorjaars-keuring van de **Jonge Dekhengsten** zal plaats hebben op Dingsdag den 13 Maart 1855, des voormiddags ten tien ure, in het Zaailand bij *de Koe* te *Leeuwarden*.

Tevens worden belanghebbenden verwittigd, dat alsdan zal kunnen gedongen worden naar de premien van *f* 200, van *f* 175 en van *f* 150, welke tot verbetering van het paardenras zijn uitgeloofd, op de voorwaarden en bepalingen, vastgesteld bij art. 29 sub *a*, *b*, *c*, *d* en *e* van het reglement op de Paardenfokkerij in de provincie Friesland, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 9 Mei 1849 no. 109, naar welks inhoud de belanghebbenden worden verwezen; wordende voorts de eigenaren der hengsten, die bij de voorjaars-keuring van 1854 zijn toegestaan tot het dingen naar de premien boven vermeld, herinnerd aan de bepaling sub *b*, voorkomende, voor zooveel betreft de daarbij bedoelde verklaring van het hoofd des Gemeente-Bestuurs.

Leeuwarden,
den 26 Februarij 1855.

*Commissarissen voornoemd*,
M. KINGMA, Hz.
S. VAN WELDEREN RENGERS.

# BEKENDMAKING.

**Burgemeester en Wethouders** van *Leeuwarden*, brengen, bij deze, ter kennis van de Ingezetenen, dat de Arrondissements-IJkers *T. Stoffels* en *D. B. Camstra*, op Woensdag den 7 Maart e. k., in het IJklokaal (zijnde de ingang naar hetzelve in de Breedstraat) een aanvang zullen maken met den *herijk* voor dit jaar, van de *Maten* en *Gewigten*, binnen deze Gemeente; — wordende mitsdien de belanghebbenden aangemaand, om hunne Maten en Gewigten, ter herijk aan te bieden, op zoodanige dagen en uren, als nader door de Policie-Bedienden zal worden aangezegd.

En zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd.

Leeuwarden,
den 5 Maart 1855.

*Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.
*De Secretaris*,
M. S. DE WAL.

# KENNISGEVING.

**Burgemeester en Wethouders** van *Leeuwarden*, — voldoende aan het besluit van Heeren Gedeputeerde Staten van Friesland, dd. 19 Februarij 1855, no. 20, ter uitvoering van Zijner Majesteits besluit van den 5 daartevoren no. 10, houdende goedkeuring van het door de Provinciale Staten vastgesteld *Reglement van Beheer en Bestuur*, voor de *Zeedijken-Contributie* van *Oostdongeradeel*,

Brengen, bij deze, ter kennis van de Ingezetenen, dat voorschreven *Reglement*, afzonderlijk gedrukt en verkrijgbaar is gesteld bij de Weduwe *M. van den Bosch*, te *Leeuwarden*, tegen den prijs van *Vijf en Dertig Cents.*

Leeuwarden,
den 5 Maart 1855.

*Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.
*De Secretaris*,
M. S. DE WAL.

---

**Staat** van de MIDDELPRIJZEN der GRANEN en andere Objecten, welke gedurende de 2de helft van de maand Februarij 1855, ter Markt der Stad *Leeuwarden* zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt.

| | | | |
|---|---|---|---|
| Tarwe . . | Witte. . | *f* 11.00 | de mudde. |
| | Roode | „ 0.00 | „ „ |
| Rogge. . . . . . . | | „ 8.80 | „ „ |
| Gerst . . . | Vroege. | „ 5.50 | „ „ |
| | Late. . | „ 5.00 | „ „ |
| Boekweit . . . . . . | | „ 8.00 | „ „ |
| Haver. . . . . . . . | | „ 3.90 | „ „ |
| Witte Boonen . . . . | | „ 0.00 | „ „ |
| Erwten . . | Witte . | „ 0.00 | „ „ |
| | Groene | „ 9.50 | „ „ |
| | Graauwe | „ 9.50 | „ „ |

| | | | |
|---|---|---|---|
| Boter . . . . . . . | | 1.21½ | het pond |
| Vleesch . . | Koe . | „ 0.48 | „ „ |
| | Kalfs . | „ 0.00 | „ „ |
| | Schapen | „ 0.40 | „ „ |
| Varkens-vleesch . . | Versch. | „ 0.60 | „ „ |
| | Gerookt | „ 0.88 | „ „ |
| Aardap-pelen . . . | Vroege | „ 0.00 | de Mudde. |
| | Late . | „ 0.00 | „ „ |
| Zaad . . . | Kool . | „ 15.00 | „ „ |
| | Raap . | „ 0.00 | „ „ |
| | Lijn . | „ 11.50 | „ „ |

*Accordeert met het Register der Middelprijzen.*

Leeuwarden,
den 1 Maart 1855.

*De Burgemeester*,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.

---

Bij de Ondergeteekenden is sedert de vorige kennisgeving, voor de noodlijdende Waldensen ontvangen:

Van C. een muntbillet van *f* 10. Van E. een Oostenrijksche coupon, gerealiseerd voor *f* 3,09. Van de Wed. K. een coupon van van der Hoop en Zoon à *f* 2.97. Van A. *f* 1.

5 Maart 1855.

L. PROES.
A. DIEMONT.
*Predikanten te Leeuwarden.*

# BIDDAG VOOR HET GEWAS.

Wanneer wij onzen Frieschen Almanak openen, dan vinden wij op den 7 van deze Lentemaand aangeteekend: *Drenthe Biddag*, en eene week daarna, op den 14den: *Overijssel Biddag.* Uit de gewoonte die ook in enkele der Christelijke Afgescheidene Gemeenten van ons Friesland plaats heeft, kunnen wij tot onze beschaming zien, dat niet alleen de bewoners van naburige Gewesten, maar ook velen van onze Gewestgenooten eenen dag in de week afzonderen, om met ootmoedige belijdenis van schuld en onwaardigheid voor het aangezigt des Hemelschen Vaders te verschijnen en Hem, in onderlinge overeenstemming, met eenparige harten in den naam van Jezus Christus te bidden, dat het Hem moge behagen uit de volheid Zijner algenoegzaamheid en den rijkdom Zijner Vaderliefde, een gezegend gewas des jaars te willen schenken, opdat menschen en dieren zich mogen verblijden. Ieder Christen, wat zeg ik, ieder mensch, die het menschelijk gevoel nog niet heeft uitgeschud moet overtuigd zijn van zijne diepe afhankelijkheid, vooral ook, wat de voortbrengselen onzer landen en velden betreft; in vele van de heiligdommen van ons gezegend Gewest wordt dan ook in deze lentemaand door Gemeente-leden en Leeraars met heiligen ernst tot God gebeden, en wel jaarlijks; maar dit geschiedt noch op eenen vastgestelden dag, noch algemeen. In tijden van schaarschheid en hongersnood zijn er wel biddagen gehouden, gelijk b. v. zulk een biddag voor het gansche land, door onzen geëerbiedigden Koning *Willem II* verordend, den 2 Mei van het jaar 1847 werd gehouden, maar zijn wij niet altijd afhankelijk; en wanneer wij dankbaarheid voor eenen gezegenden oogst zullen betoonen aan den God onzes levens, kan dit wel geschieden, zonder voorafgaande verootmoediging in gebed, moeten wij niet wenschen, dat bidden en danken, leven en werken, lijden en strijden in de gemeenschap met Christus, die ons als de Verzoener onzer zonden in deze dagen gepredikt wordt, het kenmerkende worde des Christelijken levens, niet van sommigen slechts, maar van geheel het volk; zullen wij dan niet hopen kunnen, dat Friesland, dat Nederland een volk zal zijn, door den God der vaderen gezegend, onder hetwelk Hij op nieuw woning wil maken?

Friezen! zullen wij het loffelijke voorbeeld van de naburige Gewesten niet willen navolgen? Hebben wij niet de overtuiging, die de Profeet uitspreekt en die de Zwolsche Kanselredenaar Dr. G. H. van Senden tot grondslag zijner biddags-leerrede legde, gehouden den 8 Maart 1848, (nagelaten leerreden): „*Zijn er onder de ijdelheden der Heidenen, die doen regenen, of kan de Hemel droppelen geven? Zijt Gij die niet o Heer onze God? Daarom zullen wij op U wachten, want Gij doet al die dingen!*" Jeremia 14: 22.

X.

# EENE NUTTIGE INRIGTING.

Op een voorbeeld van elders, wordt het reserve-fonds der Spaarbank te Franeker besteed tot den aankoop van 1,61 bunder, onmiddelijk aan de stad gelegen, best Bouwland, voor eene som van ongeveer *f* 2300.

Naar eene rente van 4½%, werd dit land in 1852 bij akkers verhuurd aan 31 hoofden van huisgezinnen: op de volgende voorwaarden:

1. Dat de huur van iederen akker van ruim vijf vierkante Ned. roeden, onveranderlijk werd vastgesteld op vier gulden.
2. Dat deze huur, in zoodanige kleine gedeelten als de huurders zouden verkiezen aan de Spaarbank konde, doch in alle geval vóór den laatsten Julij moest betaald worden.
3. Dat de huurder, bij voldoening hieraan en bij eene goede bewerking van zijnen akker, voortdurend in deszelfs bezit verblijft.

De gunstige resultaten uit deze verhuring reeds in het eerste jaar voortgevloeid, hadden de aankoop en verhuring, geheel op dezelfde wijze, van nog twee stukken Bouwland tengevolge, zoodat in 1854, 72 hoofden van huisgezinnen eenen akker in huur hebben gehad, welk getal in het volgende jaar weder met 30 staat vermeerderd te worden, daar men, om aan de steeds toenemende aanzoeken te kunnen voldoen, reeds tot eenen vierden aankoop is overgegaan. — Weinige verwondering zal dit baren, als men weet dat menig huisgezin door dezen akker in zijnen winter-voorraad van Aardappelen, Kool, Rapen, Erwten enz., voor een goed deel voorziet en de gemiddelde opbrengst op vier tot zes malen de Huurwaarde geschat mag worden. Ofschoon de huurders, waaronder zelfs bedeelden en weduwen voorkomen, zonder de minste borgtogt worden aangenomen, heeft men in alle de drie jaren geene enkele wanbetaling gehad; terwijl in datzelfde tijdsverloop slechts één persoon wegens te late betaling en twee wegens verwaarloozing hunne akkers hebben verloren.

Duidelijk vindt men hierin het bewijs van de groote belangstelling der huurders in het behoud van hunnen akker. — Voegt men hierbij, dat door de bepaling van in Julij, alzoo vóór het rijpen der vrucht, de huur betaald moet worden, de spaarzaamheid aangekweekt; door de onderlinge naijver en zucht om de meeste vrucht van zijnen akker te trekken, de arbeidzaamheid bevorderd; en door het vaste bezit het gevoel van eigenwaarde bij den huurder verhoogd wordt: dan gelooft men deze Inrigting, als bij uitnemendheid doeltreffend, zoowel tot verbetering van het lot als van den zedelijken toestand der arbeidende klasse, ter navolging te mogen aanbevelen.

Men doet dit uit volle overtuiging, daar eene ondervinding van drie jaren, niet alleen het uitvoerlijke, maar ook het hoogst nuttige boven allen twijfel verheven heeft, met de hoop dit voorbeeld navolging mag vinden bij de vele Administratiën die zelve landen bezittende, zonder moeite, ja mogelijk zonder eenige opoffering dit zullen kunnen doen.

Mag al op sommige plaatsen, wegens lokale gesteldheid of andere oorzaken, daartoe de gelegenheid ontbreken, ook daar kan men op andere wijzen, bij voorbeeld door het bouwen en tot zeer matigen prijs verhuren van geschikte arbeiders-woningen, zeker nagenoeg hetzelfde doel bereiken.

Gelukkig zijn immers die Administratiën te noemen, welke, op deze of dergelijke wijzen doode kapitalen tot waarlijk levend makende verheffen, zonder hen daardoor hunne eigenlijke bestemming te doen verliezen.

† †

# HERBESTEDING.

Burgemeester en Wethouders der gemeente LEEUWARDEN, zijn voornemens op Woensdag den 14 Maart e. k., des voormiddags ten elf ure, op het Gemeentehuis, te **herbesteden** de WERKEN tot VERGROOTING van den STAL achter de Herberg genaamd: *de Klanderij.*

Bestek ter lezing en Inlichtingen te bekomen bij den Architect der Gemeente van 's morgens 9 tot 's avonds 6 ure.

*Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.
*De Secretaris*,
M. S. DE WAL.

---

Het PLAATSELIJK BESTUUR van HEMELUMER OLDEPHAERT en NOORDWOLDE, brengt, bij deze ter kennis van belanghebbenden, dat de herziene Legger, van Onderhoudpligtigen van Vaarten, Bruggen enz. in deze Gemeente, gedurende twee maanden, van af den 27 dezer, ter Gemeente-Secretaire te Koudum, ter inzage is nedergelegd, en dat ieder die vermeent, bezwaren tegen dien Legger te moeten inbrengen, zulks zal dienen te bewerkstelligen, in geschrifte, binnen ééne maand, na verloop daarvan aan het Plaatselijk Bestuur voornoemd.

Koudum, den 26 Februarij 1855.

K. TJEBBES, *Burgemeester.*
T. PLANTENGA, *Secretaris.*

---

De BURGEMEESTER van FERWERDERADEEL, roept, bij deze, ten gevolge besluit van Burgemeester en Wethouders dier Gemeente van den 26 Februarij ll., no. 6, tot slatting van de *Blijer-Vaart*, zamen de Onderhoudpligtigen dier Vaart, zoo ver ze strekt van het Hooghout bij *Vaardeburen* tot de *Holwerder-Dwarsmeer*, zijnde de Floreenpligtigen van *Blija*, tegen Donderdag den 15 Maart e. k., des voordemiddags 11 uur, in de Herberg van *Jan A. Hellinga* te *Blija*, ten einde tijdelijke Gecommitteerden tot bovenbedoelde slatting te benoemen.

Ferwerd,
1 Maart 1855.

*De Burgemeester voornoemd*,
R. J. v. d. LEIJ.

# Aanbesteding der Dorpsstraat.

Op Vrijdag den 16 Maart 1855, voormiddags elf uur, zal te *Noordwolde*, ten huize van den Kastelein *Jan Kiers*, publiek worden aanbesteed: Het **leggen** eener STRAAT van **Kei-** of **Balsteenen**, door gemeld Dorp, waarvan het Bestek ter inzage ligt bij genoemden KIERS en in het *Gemeentehuis* te *Wolvega*.

**De EIGENAREN** *der Landerijen in den Ferwerder-Polder*, worden opgeroepen tegen 17 Maart e. k., 's nam. te 2 ure, bij Jan Koopmans te Ferwerd, om te aanhooren:

1. De Rekening over 't Polderjaar 1854.
2. De begrooting vast te stellen voor 't volgende jaar.
3. Te benoemen eenen nieuwen Gecommitteerde.
4. Te beraadslagen over eene, in het belang des Polders, door Gecommitteerden voorgestelde wijziging in Art. 36 van 't Polder-Reglement, — en
5. Te besluiten over zoodanige Voorstellen welke alsdan mogten worden gedaan

R. P. DE BOER.
D. G. DEINEMA. } *Gecommitteerden.*
K. J. HOGENDIJK.

**DIAKENEN** *van de Hervormde Gemeente te Stiens*, gedenken bij geslotene briefjes aan te besteden: Het **Afbreken** van een OUD HUIS, en het **Bouwen** van een NIEUW HUIS met SMEDERIJ-INRIGTINGEN, en het leveren van daartoe benoodigde materialen; waarvan Bestek en Teekening ter inzage liggen bij IJ. H. WAGENAAR, en de briefjes vóór of op den 16 Maart e. k., *franco* verlangd worden bij S. S. SEVENSTER, beide te Stiens.

# Bij geslotene briefjes te huur:

Eene zeer vruchtbare **ZATHE** en **LANDEN**, met STELPHUIS, **Hoving, Vuurhut, Boomen** en **Plantagie**, groot in het geheel volgens kadastrale meting 26 bunder 46 roede en 30 el, zoo Bouw- als Weilanden, onder het behoor van *Ferwerd*, een gedeelte der Bouwlanden bereids ter gezaaid, alles laatst in eigen gebruik bij wijlen den Heer *S. C. Bouma;* en zulks voor den tijd van vijf jaren, in te gaan *dadelijk* en 12 Mei 1855 en te eindigen met het rispen der vrucht in 1859 en 1 Februarij en 12 Mei 1860.

De Voorwaarden liggen ter lezing bij den Heer HEIJMANS, Secretaris te *Ferwerd*, terwijl de briefjes, die o. a. de namen en kwaliteiten der borgen moeten inhouden, *franco* moeten worden gezonden aan DIRK J. VAN DER MEIJ, Landbouwer te *Wester Nijkerk*, vóór of op den 15 Maart 1855.

# Scheepstimmerwerf te Sneek.

De zeer gunstig gelegene SCHEEPSTIMMERWERF, in gebruik bij R. Stuvenberg, is **TE HUUR**. Te bevragen in persoon of met *franco* briefjes bij den Heer A. W. STAM te Sneek.

# Uit de hand te koop:

Eene florissante BROOD- en KLIJNBAKKERIJ, staande op een der beste standen binnen Harlingen. Te bevragen bij R. VAN VLIET, Gesthandelaar aldaar.

Een Hamburgsch dagblad had voor eenige dagen een artikel over de Aardnoot (*apios tuberosa*), die het als eene veel voedingsstof inhoudende gezonde plant, aan Landbouwkundigen en Warmoezeniers bijzonder aanbeveelt. Onder de opsomming der eigenschappen dezer plant, komt ook het volgende voor: „Het meel heeft de kleur der Revalenta Arabica, bijna denzelfden smaak en schijnt hetzelfde product te zijn, dat voor dit aanbevolen genees- en voedingsmiddel, welligt met eene bijvoeging van havermeel, gebruikt wordt."

Dit artikel houdt men van Professor LIEBIG afkomstig, hoewel hij, eenige jaren geleden, de Revalenta voor Boonen- of Linzenmeel aanzag. Wij vinden hierin een nieuw bewijs, dat men nog altijd in het duister is over de natuur der Revalenta, die zich echter als eene zegening meer en meer over den geheelen aardbol verspreidt.

---

Een goed gezeten burger der hoofdstad, nering doende en wel bekend heeft ons toegestaan allen en een iegelijk naar hem te verwijzen wie het door hem zelven wil hooren bevestigen, dat hij door de Revalenta van eene maagziekte genezen is, of wie meer daarvan begeert te vernemen. Hij heeft lang aan deze ziekte gesukkeld en moest alles weer uitbraken wat hij nuttigde; eet sedert eenigen tijd Du Barry's Revalenta en heeft thans eene grage maag, kan alles eten, alles bekomt hem goed en zijne gezondheid laat niets te wenschen over.

# DU BARRY'S REVALENTA ARABICA,

is zonder twijfel van alles wat de mensch nuttigt, het gezondste voedsel, ligt verteerbaar, krachtgevend, bloedzuiverend en geregeld op de functien werkende, is zij voor gezonden en zieken aan te bevelen. Wie het slechts 14 dagen gebruikt, zal ondervinden, welke goede uitwerking het op de gezondheid en op de gemoedstemming heeft, en hij zal zich gemakkelijk overtuigen, hoe het, op den duur gebruikt, het ligchaam krachtig en sterk maken moet.

Zij is bovendien het beste voedsel voor kinderen en zwakken in het algemeen, daar zij zelfs in de zwakste magen niet verzuurt, strijdig is met eenen gewonen leefregel of goed krachtig voedsel. Bij kinkhoest, mazelen, kinderpokken en waterpokken maakt zij alle medicijn overbodig, daar zij alle branderigheid en koortsachtigheid wegneemt.

De prijs der **REVALENTA** is 87½ ct, *f* 2, *f* 3.50, *f* 8, *f* 16. — Zij is te verkrijgen in onderstaande Dépôts:

Amsterdam, Verkoophuis; Assen, H. P. A. v. Gorcum; Bolsward, S. S. Oosterbaan; Dokkum, A. Schaafsma; Franeker, K. Drager; Gorredijk, S. G. Zwart; Harlingen, P. L. Mirande Pz.; Hindeloopen, David de Jong; Kollum, C. Nihot; Leeuwarden, J. J. v. Haagen en A. van Wamel; Makkum, J. B. de Boer; Sneek, P. T. Potma; Steenwijk, K. Timmermans, en in de Dépôts in de andere steden.

# Genezing van een ziek been

## door de Zalf en de Pillen van Holloway.

Uittreksel uit eenen brief van den Heer James Townly, woonachtig te Poplar, New-Town, in de Catharina straat no. 1, gedagteekend den 22 Julij 1850, aan den professor Holloway. Mijnheer! Een gevoel van dankbaarheid, zoowel als de wensch, ongelukkigen nuttig te zijn, heeft mij bewogen openlijk bekend te maken dat ik door uwe Zalf en Pillen genezen ben van een ziek been met twee zware wonden, waaraan ik reeds drie jaren was lijdende geweest, en hetwelk men voor ongeneesbaar hield, tot dat ik besloot uw geneesmiddel te gebruiken, hetwelk mij al dadelijk van de pijnen verligtte, en waardoor ik thans geheel hersteld ben.

*Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:*

DOOSJES PILLEN van *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.
POTJES ZALF „ „ 0.80, „ 1.85, „ 3, „ 7.05, „ 13.85, „ 20.50.

Zijn op *franco aanvrage*, *à contant*, te bekomen: aan het Hoofddépôt bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. VAN HARINXMA, te Leeuwarden; Mej. de Wed. H. A. BINKSMA, te Harlingen; P. T. POTMA, te Sneek; S. G. SWART, te Gorredijk; S. VISSER, te Lemmer; S. S. OOSTERBAAN, te Bolsward; alsmede te Londen, Holloway's Etablissement Strand 244, en te New-York, 80 Maiden Lane.

**** VAN DRUTEN & BLEEKER, te Sneek, geven uit:

**BLADEN en NIEUWE BLADEN uit het DAGBOEK van een GENEESHEER**, door S. WARREN, Schrijver van 10,000 pond 's jaars, Godsvrucht en Beproeving, enz. Naar den **achtsten druk** uit het Engelsch door P. VAN OS, met platen, *f* 3.60 elke verzameling.

Leesgezelschappen, die een **goed, degelijk** Boek verlangen en tevens zeer **onderhoudend**, bevelen wij bovenstaand en de volgende Werken bijzonder aan. Dat het iets goeds is, bewijzen de **talrijke** herdrukken van in 't oorspronkelijke.

# WAT EEN KOOPMAN VERMAG!

of **SAMUEL BUDGETT**, in leven **Koopman** te **Bristol**, geschetst **als een voorbeeld voor allen**, die in **het Maatschappelijke** leven **wenschen te slagen**. Naar den **tienden** druk uit het Engelsch door C. S. ADEMA VAN SCHELTEMA. Een Deel met portret *f* 2.70. Een Boek, waarvan in **twee** jaren tijds in 't oorspronkelijke **elf** drukken verschenen, en dat overvloeit van echten **Godsdienstzin** en als een voorbeeld kan dienen om in de **Maatschappij wel te kunnen slagen.**

# ARBEID EN RIJKDOM,

een verhaal uit den tegenwoordigen tijd door Lord B*** Schrijver van **„Regten en Pligten**, of de **weg tot duurzaam Volksgeluk"** enz. Uit het Engelsch door A. WINKLER PRINS, Predikant te Veendam, 2 Deelen met 2 vignetten *f* 5.90.

**** Bij F. HOLTKAMP, Boekdrukker en Boekverkooper te Sneek, is uitgegeven en alom te bekomen:

Het EENZAAM BIDDEN, „vijf brieven" door J. J. KNAP, Predikant te Oud-Alblas. Tweede goedkoope en met *één* brief vermeerde uitgave, prijs 75 Cents. Voor de bezitters van de eerste druk is de vijfde brief appart te bekomen voor 20 Cents.

Ook is bij hem Dépôt van de echte ALEXANDER-PENNEN, 3 soorten dubbeld geharde punten, tegen *f* 1.75 het gros in plaats van *f* 2.50, alsmede de electro-magnetische PENNEHOUDERS, tegen 75 Ct. in plaats van *f* 1.25.

**** De Boekhandelaar H. A. FRIJLING, te Amsterdam geeft **HEDEN** uit, en heeft aan de Inteekenaren verzonden:

## Jezus in den Tempel voorgesteld,

Leerrede van Dr. L. S. P. MEIJBOOM, Predikant te Amsterdam, zijnde *de tweede* van eenen bundel van *Twaalf Leerredenen*, welke successivelijk op den laatsten dag van iedere maand zullen verschijnen, en gezamenlijk den titel dragen:

## Twaalf Bijzonderheden uit Jezus' kinderlijken leeftijd.

Door Dr. L. S. P. MEIJBOOM.

De *eerste* dezer Leerredenen, getiteld: **ZIJN NAAM WERD GENOEMD JEZUS**, is op 31 Januarij ll. verschenen.

Prijs van den completen bundel, bij inteekening, . . . . . . . . . . *f* 1.80.
id. van elke Leerrede afzonderlijk . . . . . . . . . . . . . . . *f* 0.25.

Men teekent in bij alle soliede Boekhandelaren des Rijks, bij wie de eerste Leerrede voorhanden, en op aanvrage dadelijk te bekomen is.

**** Bij N. DE ZWAAN, te *Utrecht*, is uitgegeven, en bij alle Boekhandelaren verkrijgbaar gesteld:

## HULDE AAN DR. L. S. P. MEIJBOOM,

Evang. Predikant te Amsterdam,
van EEN ISRAËLIET.

Prijs 25 Cent.

**** De Boekhandelaar G. B. VAN GOOR, te Gouda, debiteert met uitmuntend succes:

## Eerste Grondbeginselen der Natuurkunde van den

# MENSCH,

**Een populair Leesboek over het zamenstel des menschelijken ligchaams en de verrigtingen van zijne deelen,**

DOOR Dr. D. LUBACH.

Met 167 fraaije tusschen den tekst gedrukte Houtsneê Figuren.

Ingenaaid . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . *f* 3.60.
In gepresт linnen band met Verg. Rugtitel . . . . . . . . . . . . „ 3.90.

Bij de loffelijke zucht van den tegenwoordigen tijd om algemeen nuttige kundigheden te verspreiden, moet het met regt verwondering baren, dat aan de Natuurkunde van den Mensch nog zeer weinig gedacht werd, zoodat vele menschen, die van velerlei wetenschap en kennis weten meê te praten, geheel vreemd zijn met het zamenstel van hun eigen ligchaam en met de verrigtingen van ieder zijner deelen. En toch, wie zal het hoogst nuttige en noodzakelijke van deze kennis loochenen? Dr. LUBACH levert in dit Werk, het eenige oorspronkelijke dat in ons land het licht zag en dat met eene menigte ophelderende fraaije Houtsneden prijkt, een beknopt en duidelijk tafereel van alles wat het Menschelijk ligchaam aangaat; en ieder beschaafd mensch, die beseft, dat een groot deel van ons geluk geheel afhangt van den staat onzer Aardsche Woning, en dat de Psysiologie van den mensch in regtstreeksch nut alle andere kennis te boven gaat, zal zich gewis met dit zoo fraaije als goedkoope Werk van nabij willen bekend maken, terwijl ook Heelkundigen en Studerenden het zeker gaarne zullen aanschaffen, om er bij hunne Studien gebruik van te maken.

# *** ALBUM VAN BUITENLANDSCHE LETTERVRUCHTEN.

Van den 2den jaargang van dit tijdschrift is thans de 1ste aflevering verschenen, inhoudende: I. De geschiedenis, haar nut en hare strekking. II. Thomas Babington Macauly. III. De drie tijdperken van de stoomvaart op den oceaan. IV. Ligchaams- en zielsziekten. V. Invloed der landverhuizing op de voortbrengselen van Amerika. Naar de officiële jaarlijksche verslagen omtrent handel en zeevaart en den staat der finantien van Amerika. (1840—1853).

De 2de aflevering is ter perse en zal onder anderen bevatten: Finlandsche poëzij, vertaald door J. J. L. ten Kate; Mevrouw de Sablé; Een bezoek in de fransche uitgravingen in Assyrie, enz.

De eerste jaargang, zijnde 4 deelen van te zamen 1082 bladzijden, bestaat uit de volgende stukken:

**Geschiedenis en Staatkunde.**

De Staatkunde van Lodewijk XIV.
De noord-amerikaansche expeditie naar Japan.
Een blik op de buitenlandsche staatkunde van Engeland.
De volksregering te Athene.
Rusland en Amerika, door Gustave de Beaumont.
Lodewijk de Zeventiende, de ware en de voorgewenden.
Laatste berigten uit Japan.
Schamyl, de profeet en krijgsheld van den Kaukasus.
De dood van Voltaire en van Rousseau; voortgang der denkbeelden voor de fransche omwenteling, door H. Martin.
Drie vermaarde vrouwen.
Het verleden en de toekomst van China.
De vorderingen der meteorologie, door Babinet.

**Land- en Volkenkunde.**

Schetsen uit het leven in Londen, door C. M. Smith.
De ontvolking der hooglanden van Schotland.
Het Charterhouse te Londen.
De russische zeemagt in de Oostzee.
De godsdienstige secten in Rusland.
Kolonien in Londen.
Egyptische landbouwers.
De volken van Europa.
De natuur en de mensch in Volhynie, Podolie en de Ukraine.
Karakter, tegenwoordige gesteldheid en toekomst van het grieksche volk.

**Levensbeschrijvingen.**

De kardinaal Mezzofanti.
Een blik op het leven van Columbus.
Joseph Haydn.
Een kunstenaarsleven in Amerika.
De hertog van Parma.
James Monroe, door Xavier Eyma.

**Reizen en Plaatsbeschrijvingen.**

Sinope.
Ontdekkingen in de Noordpoolstreek.
Van Liverpool naar Halifax.
Alexandrie.
Een kersdag aan den Nyl.
Kars en Erzeroom.
Een slaveuveiling in Virginia.
Liverpool.
Een carnaval in Griekenland.
Archangel.

**Nijverheid.**

Een bezoek in een paar fabrieken te Manchester en omstreken.
De londensche munt.
Steenkoolhandel in Engeland.
De leisteengroeven.
Uit het duitsche fabriekleven.
Kurken.
Geschiedenis van het chineesch porselein.

**Novellen enz.**

Het misverstand.
Gouden bruiloft, door Theod. Fontane.
James Monmouth, door Theod. Fontane.
Het landverhuizerskind.
Waarom mijn oom een oude vrijer was.
Denis Kelly, eene schets uit het leven van den ierschen boerenstand, door William Carleton.
De Kapel van Winkelried.
Het corn. Schetsen uit het amerikaansche Volksleven.

**Mengelingen.**

De giraffenjagt in Kordofan.
De winkels in China.
Een vermoeijend beroep; londensche type.
Een bijzonderheid uit de fransche omwenteling van 1848.
Telegrafen in Amerika.
Een parijsche industrie.
De rook in Londen.
De fransche handwerkstand, door een Engelschman beoordeeld.

De uitgave geschiedt naar verkiezing der Inteekenaren, in maandelijksche afleveringen of in deelen van drie afleveringen, tegen den prijs van *f* 6 per jaar. Bij de meeste Boekhandelaren is de eerste jaargang voorhanden.

**De Afleveringen verschijnen den 15den van elke Maand.**

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.